

Pakolaiskriisin vaikutus suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon

Mona Vaahtera

Tekijä(t) Mona Vaahtera	
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma	
Opinnäytetyön otsikko Pakolaiskriisin vaikutus suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon	Sivu- ja liitesivumäärä 43 + 8
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten Kreikan pakolaiskriisi vaikuttaa suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon. Tämän lisäksi haluttiin saada selville, kokevatko suomalaiset Kreikan olevan edelleen yhtä mielenkiintoinen matkakohde ja olisivatko he valmiita avustamaan matkallaan kohteessa. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi SMAL.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena kyselynä, joka toteutettiin kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake toteutettiin Webropol-alustalle, josta sitä jaettiin sosiaalisessa mediassa ja eri lehtien keskustelupalstoilla. Kyselyn linkki oli avoinna 2.-9.2.2016. Kyselyyn vastasi yhteensä 109 ihmistä. Suuri osa vastanneista oli 21–35-vuotiaita naisia, mutta myös muista ikäluokista ja sukupuolesta saatiin jonkin verran vastauksia. Tulosten analysoinnissa otettiin huomioon eri-ikäisten ja eri sukupuolten välisiä eroja.</p> <p>Opinnäytetyö alkaa teoriaosalla Kreikasta ja suomalaisten matkustuksesta sinne. Lisäksi käydään hieman läpi pakolaiskriisin taustaa. Kolmannessa luvussa käsitellään matkailun kriisejä ja tarkemmin sanottuna terveyskriisejä, luonnonkriisejä, terrorismia ja matkailun talouskriisejä. Tutkimuksen toteutusta, tutkimuksen luotettavuutta ja tutkimuksen teoriaa käsitellään neljännessä luvussa ennen tutkimuksen tulosten analysointia. Viimeisessä luvussa on pohdinta-osuus, jossa käydään läpi tulosten yhteenveto sekä pohditaan omaa oppimista opinnäytetyöprosessin aikana.</p> <p>Tutkimuksesta kävi ilmi, että kyselyyn vastanneista reilusti yli puolet olivat halukkaita matkustamaan Kreikan saaristoon kesän 2016 aikana, ja että kohdetta pidetään pääasiassa yhtä kiinnostavana kuin aiemminkin. Suuri osa vastanneista oli silti halukkaita valitsemaan kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy. Kohdetta pidettiin kuitenkin sopivana niin yksinmatkustaville, lapsiperheille kuin iäkkäämmille.</p>	
Asiasanat Pakolaiskriisi, Kreikka, matkailun kriisit	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kreikka ja suomalaiset matkailijat.....	2
3	Matkailun kriisit.....	5
3.1	Kriisit matkailualalla	5
3.2	Luonnonkatastrofit	10
3.3	Terrorismi.....	12
3.4	Terveyskriisit.....	15
3.5	Matkailun talouskriisit.....	17
4	Tutkimuksen toteutus	20
4.1	Tutkimusmenetelmä.....	20
4.2	Kyselylomakkeen taustatiedot.....	21
4.3	Tutkimuksen luotettavuus	22
5	Tutkimuksen tulokset.....	24
5.1	Vastaajien taustatiedot.....	24
5.2	Vastaajien näkemykset Kreikan saaristosta lomakohteena	26
5.3	Kreikka ja pakolaiskriisi	28
6	Pohdinta.....	37
	Lähteet	40
	Liitteet.....	44
	Liite 1. Kyselylomake.....	44
	Liite 2. Mitä sinulle tulee mieleen Kreikan saaristosta lomakohteena? – avoimet vastaukset.....	48
	Liite 3. Jos harkitsisit pakettimatkaa Kreikan saaristoon, mitä tukea/tietoa toivoisit matkatoimistolta pakolaiskriisiin liittyen? – avoimet vastaukset	51

1 Johdanto

Eurooppa kohtasi vuoden 2015 aikana suuren ja ennen näkemättömän pakolaiskriisin johtuen sodasta Lähi-idässä. Pakolaiskriisi on vaikuttanut moneen maahan, se on aiheuttanut paljon keskustelua ja myös rajoja on suljettu. Irakilaisten ja syyrialaisien pakolaisten kulkureitti alkaa yleensä rajanylityksellä Turkkiin ja jatkuu usein Turkista Kreikkaan ja sen lomasaarille lyhyiden välimatkojen takia. Kreikan saaret ja myös Manner-Kreikka ovat kohdanneet suuren pakolaisvyöryn, mutta millä tavalla se on vaikuttanut Kreikan saariston matkailuun?

Tämä opinnäytetyö kertoo matkailun kriiseistä ja niiden vaikutuksesta matkailuun. Opinnäytetyön tutkimusongelmana on vaikuttaako Kreikassa vallitseva pakolaiskriisi suomalaisten matkailijoiden innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon. Opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Suomen Matkatoimistoalan liitolle eli SMALille. SMAL on noin 160 matkatoimiston, matkanjärjestäjän ja incoming-matkatoimiston yhteenliittymä, joka ajaa sen jäsenten etuja. SMALin jäsenet työllistävät kotimaassa ja ulkomailla yhteensä noin 2500 henkilöä ja SMALin jäsenyritysten kokonaismyynti vuonna 2014 oli yli 1,9 miljardia euroa, mikä tekee noin 95 % Suomen koko matkatoimistomyynnistä. (SMAL 2016a.)

Opinnäytetyön päätavoitteena on selvittää miten Kreikan pakolaiskriisi vaikuttaa suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon. Tämän lisäksi halutaan selvittää onko jollain aiemmalla Kreikan kriisillä ollut vaikutusta matkailijoiden matkustuspäätökseen ja miten ihmiset kokevat Kreikan saariston tämän hetkisen tilanteen ja olisivatko he valmiita esimerkiksi avustamaan kohteessa.

Opinnäytetyön tutkimusosa on kvantitatiivinen ja aineistonkeruu tapahtuu puolistrukturoidun kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake julkaistaan Webropolissa. Tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat kaikenikäiset suomalaiset matkailijat. Kyselylomake on jaossa tammikuun ja helmikuun 2016 vaihteen ajan.

Opinnäytetyö alkaa teoriaosuudella matkailun eri kriiseistä ja niiden vaikutuksista matkailuun. Erityisesti syvennyttään luonnon katastrofeihin, terrorismiin, terveyskriiseihin sekä talouskriiseihin. Teoriaosuuden jälkeen esitellään tutkimusmenetelmät, kyselylomakkeen taustatiedot, tutkimusprosessi ja tutkimuksen luotettavuus. Näiden jälkeen päästään tutkimuksen tuloksiin, jota seuraa vielä pohdintaosuus.

2 Kreikka ja suomalaiset matkailijat

Kreikka, eli Helleenien tasavalta, on eteläisellä Balkanin niemimaalla sijaitseva tasavalta. Kreikan naapurimaita ovat pohjoisessa Albania, Makedonia ja Bulgaria, sekä idässä Turkki. Se on maapinta-alaltaan noin 132 000 neliökilometriä jakautuneena mantereelle ja saaristoon. Väestöltään Kreikka on Euroopan 14. suurin valtio n. 11 miljoonalla asukkaalla. Pääkaupunki Ateena on Kreikan suurin kaupunki n. 660 000 asukkaalla. Kreikan väestö on pääosin Kreikkalaisia ortodokseja. Muita etnisiä ryhmiä on vain 7 % ja uskonnoiltaan muslimeja on 1,3 % sekä muita 0,7 %. (Euroopan Unioni 2016.) Kreikan rannikko on lännessä Joonianmerellä ja idässä Egeanmerellä. Kreikan saaristoon kuuluvat Jooniansaaret, Egeanmeren saaret ja suurimpana yksittäisenä saarena Kreetta. Kaiken kaikkiaan saaristoon kuuluu yli 2500 saarta, joista asutettuja saaria on vain noin 227. (Globalis 2016.)

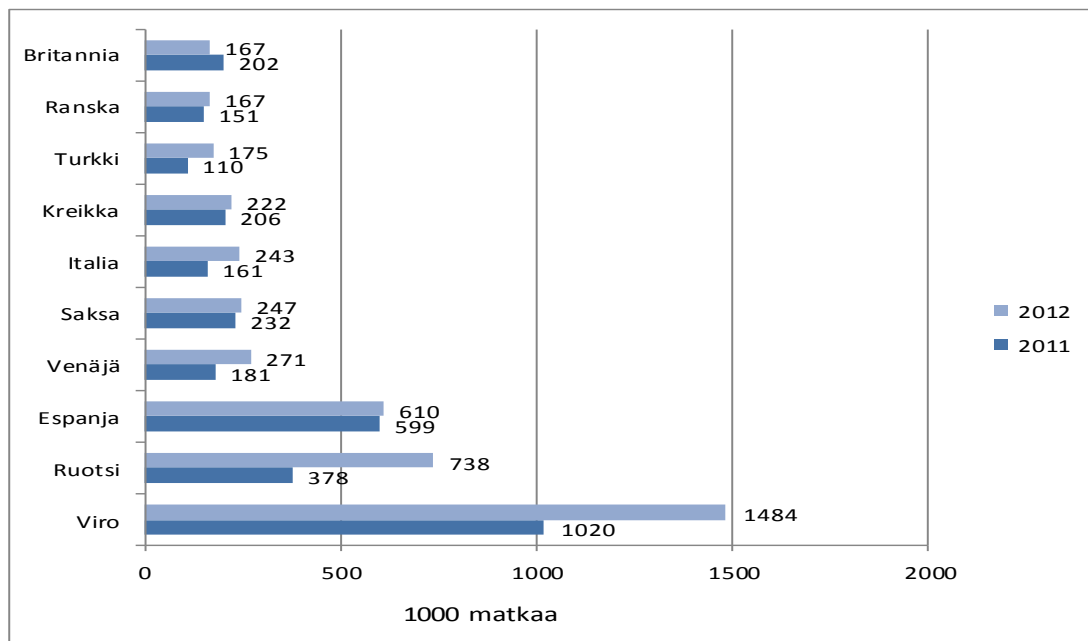


Kuva 1. Kreikan kartta (Albatross Travel 2016).

Kreikka on ollut suomalaisten keskuudessa suosittu matkakohde jo useita vuosia ja se sopii useimmille matkailijoille monipuolisuutensa takia. Kreikka tarjoaa matkailijoille niin kulttuuria, aktiviteetteja kuin rantalomaakin. Kreikan historia on mielenkiintoinen, ja kulttuuria Kreikasta löytyy runsaasti. Lisäksi maassa on jo 17 Unescon maailmanperintökohdetta kulttuuri- ja luontoaarteina. Kevät on leuto, mutta kesällä aurinko voi paistaa 12–14

tuntia pilvettömällä taivaalla. Lämpötilat myöhään syksyllä voivat olla yli 20 asteen. Matkailijoille, joita kiinnostaa kulttuuri, pääkaupunki Ateena ja Kreetan rauniokaupunki Knossos ovat suosittuja kohteita kun taas rantalomailijoille Kreikan saaristo sopii hyvin. Kreikka sopii matkakohteena niin nuorille ja vanhoille kuin myös lapsiperheille ja on Välimeren ilmastonsa puolesta miellyttävä matkakohde. (Rantapallo 2015.)

Vuonna 2012 suomalaiset tekivät ulkomaille 5 836 000 vapaa-ajan matkaa, jolloin he yöpyivät ainakin yhden yön kohdemaassa. Kreikkaan tehtiin kyseisenä vuonna 222 000 matkaa ja näin ollen Kreikka oli seitsemänneksi suosituin matkakohde suomalaisten keskuudessa, kuten kuviosta 1 näkyy. Edelle menivät vain Viro, Ruotsi, Espanja, Venäjä, Saksa ja Italia. (Tilastokeskus 2013.)



Kuvio 1. Suomalaisten suosituimmat kohteet yöpymisen kohteessa sisältäneillä vapaa-ajanmatkoilla vuonna 2012 ja vertailu vuoteen 2011 (Tilastokeskus 2013).

Vuonna 2013 Kreikka koki pienen laskun matkailijamäärissä määrän ollessa vain 163 000 matkailijaa. Syynä voidaan pitää ainakin muiden kohteiden, kuten Kroatian, nousua matkailijoiden suosiossa. Joka tapauksessa Kreikka oli myös tänä vuonna suosituin pakettimatkakohde kun verrataan omatoimimatkojen ja pakettimatkojen määrää, sillä Kreikkaan suuntautuneista matkoista kyseisenä vuonna oli pakettimatkoja jopa 92 %, joka on sama määrä kuin edellisenäkin vuonna. Vuonna 2014 Kreikka sai taas suuren osan suomalaisista matkailijoistaan takaisin kun matkamäärät olivat 211 000 matkaa. (Tilastokeskus 2014.) Smalin mukaan vuonna 2015 Kreikka oli toiseksi suosituin pakettimatkakohde Espanjan jälkeen, matkustajamäärien ollessa 156 270, määrät olivat siis hieman tippuneet edellisestä vuodesta, mutta sija pysyi silti samana. Kreikka on kovin suosittu valmismatkakohde ja näin ollen tärkeä kohde matkanjärjestäjille. Vuonna 2015 Suomen kolme suu-

rinta matkanjärjestäjää olivat Finnmatkat (28,7 % matkustajamääristä yhteensä), Aurinkomatkat (25,4 %) sekä Tjäreborg (23,4 %). Heistä kaikki tarjoavat useita kohteita Kreikassa kesäkausilla ja myös kesällä 2016. (Smal 2016b.) Aurinkomatkoilla on tällä hetkellä Kreikassa 25 eri kohdetta, Tjäreborgilla 13 eri kohdetta ja Finnmatkoilla 8 kohdetta. Kaikilta löytyy kohteistaan ainakin Kos, Rodos ja Kreeta, jotka ovat varmasti kaikista suosituimmat tai ainakin tunnetuimmat kohteet Kreikan saaristossa. Kaikilla matkanjärjestäjillä on kuitenkin myös omia kohteita, joihin muut näistä suurimmasta matkanjärjestäjästä eivät tee matkoja, joten varmasti myös pienemmät ja salaperäisemmät paikat ovat suosittuja matkailijoiden mielestä.

Kreikan pakolaiskriisi sai alkunsa vuonna 2014 kun sodat Syyriassa, Irakissa ja Afganistanissa laittoivat liikkeelle suuren joukon pakolaisia ja siirtolaisia kohti Eurooppaa. Pakolaisten kulkureiteistä muodostui yleisimmäksi matka Turkin kautta Kreikan lähisaarille, joista joihinkin on Turkin rannikolta vain muutaman kilometrin matka (Frontex 2016). Vuonna 2015 jopa 1 000 573 pakolaista saapui Eurooppaan Lähi-idästä ja näistä noin 850 000 saapui aluksi Kreikan saaristoon. Heistä 49 % oli Syyriasta, 21 % Afganistanista ja 8 % Irakista. Vuoden 2016 aikana Kreikan saaristoon on saapunut noin 122 000 pakolaista lisää. Kreikan saarista eniten pakolaiskriisi on vaikuttanut Kosiin, Lesvokseen sekä Samokseen, jotka kaikki sijaitsevat lähellä Turkin rajaa. (Leadbeater 2016.)

3 Matkailun kriisit

Aluksi tulee määrittää termi kriisi. Sana kriisi tulee kreikan kielen sanasta "krisis", joka tarkoittaa erilaistamista ja päätöstä. Oikeuden piirissä termiä käytettiin kuvaamaan erotte-
lua oikeudenmukaisuuden ja epäoikeudenmukaisuuden välillä kun taas teologiassa termi
kuvasi erottelua pelastuksen ja kadotuksen välillä. 1500-luvulla sana tuli jokapäiväiseen
käyttöön niin politiikan, yhteiskunnan ja ekonomin aloilla. (Glaesser 2006, 11.)

Nykymaailmassa kriisi määritellään ei-toivottuna, epätavallisena, usein odottamattomana
ja ajallisesti rajoitettuna prosessina, jolla on ristiriitaiset kehitysmahdollisuudet. Se vaatii
välittömiä päätöksiä ja vastatoimia vaikuttaakseen kohteen tuleviin kehityksiin positiivisesti
ja rajoittaakseen negatiivisia seurauksia. Kriisitilanne määritetään arvioimalla negatiivisen
tapauksen vakavuus, joka uhkaa, heikentää tai tuhoaa kohteen tai yrityksen kilpailulliset
edut. (Glaesser 2006, 14.)

Turvallisuus on matkailussa tärkeä asia ja kun se heikkenee, näkyvät seuraukset laajalti.
Ympäri maailmaa tapahtuu jatkuvasti erilaisia kriisejä, jotka vaikuttavat sen alueen ihmi-
siin suuresti ja samalla myös matkailuun. Tässä luvussa keskitytään matkailun kriiseihin ja
siihen miten ne ovat vaikuttaneet matkailuun.

3.1 Kriisit matkailualalla

Kriisit voidaan luokitella sen mukaan kuka tai mikä ne ovat aiheuttaneet ja näin ollen kriisit
voidaan jakaa ihmisten aiheuttamiin ja ihmisestä riippumattomiin katastrofeihin. Ihminen
vaikuttaa epätietoisesti moneen maapallolla olevaan asiaan ja siksi joskus rajanveto ei ole
selvä. Ihmisen toiminnan seurauksena mm. ilmasto lämpenee, joka taas aiheuttaa esi-
merkiksi vuoristojen jäätiköiden sulamisen. Jäätiköiden sulaminen aiheuttaa tulvia ja voi-
makkaita virtauksia, jonka seurauksena jokien penkereet sortuvat aiheuttaen mutavyöryjä.
Nämä mutavyöryt taas voivat peittää alleen asuinalueita kylineen. (Nurmi 2006, 20–22.)
Etenkin matkailun alalla ero ihmisten aiheuttamien ja ihmisestä riippumattomien kriisien
välillä on merkittävä. Luonnon aiheuttamien negatiivisten tapahtumien (kuten tulvat,
maanjäristykset sekä myrskyt) vaikutukset eroavat suuresti ihmisten aiheuttamien kriisien
vaikutuksista. Ihmisten aiheuttamat negatiiviset tapahtumat johtavat paljon pidempiaikai-
seen uskon menetykseen ja sen vuoksi useampaan negatiiviseen seuraukseen verrattuna
luonnonkriiseihin, jotka ovat väistämättömiä. Asiaa voidaan tarkastella esimerkin avulla,
kun vuonna 1992 Los Angelesissa oli paljon rasistista levottomuutta, joka aiheutti pitkäai-
kaista matkailun vähenemistä, kun taas San Franciscossa tapahtuneen maanjäristyksen
jälkeen matkailijasaapumiset nousivat jo 12 kuukautta tapahtuneen jälkeen. (Glaesser

2006, 15–16.) Jokainen kriisi on yksilöllinen, mutta kaikille ominaista on aavistamattomuus, kiireellisyys sekä vaara. Kriisin osalliset joutuvat yllätetyiksi ja heillä on vain vähän aikaa tehdä vaikeita päätöksiä jännittyneessä ilmapiirissä. Useat matkailun kriisit jakavat nämä piirteet, mutta on myös kriisitalanteita, jotka voidaan ennustaa kuten nouseva merivesi tai ilmastonmuutos. (Henderson 2007, 4.) Taulukossa 1 nähdään erilaisia matkailun kriisejä vuosilta 1995–2015.

Taulukko 1. Turismin kriisit vuosina 1995–2015 (Henderson 2007, 2; Yle 2015a).

Vuosi	Tapahtuma
1995	Maanjäristys Kobessa, Japanissa, tappoi yli 5500 ihmistä ja häiritsi kuljetuspalveluja koko alueella.
1996	Indian Airlinesin kone kaapattiin lennolla Nepalista; 178 matkustajaa vapautettiin kahdeksan päivän päästä.
1997	Aasian talouskriisi ja laskeva valuutta vaikuttivat matkustamiseen ja matkailualan investointiin.
1997	Terrorismi-isku kohdistuen turisteihin Egyptin Luxorissa tappoi 58 ihmistä.
1998	16 turistin sieppaus järjestetyllä retkellä Jemenissä, neljä heistä tapettiin.
1999	Cathay Pacificin pilottien työtaistelut johtivat lentojen peruutuksiin vaikuttaen tuhansiin matkailijoihin.
2000	Air Francen Concorde-lentokoneen putoaminen Pariisissa johti 113 ihmisen kuolemaan.
2001	Suu- ja sorkkataudin puhkeaminen Iso-Britanniassa rajoitti pääsyä maaseudulle ja vahingoitti kohdekuva.
2001	Terrorismi-iskut New Yorkissa, Washingtonissa sekä Pennsylvaniassa tappoivat lähes 3000 ihmistä. Vaikutti suuresti ympäri maailmaa.
2002	Terrorismipommitukset yökerhoissa Indonesian Balilla tappoivat 191 ihmistä ja haavoitti 300 ihmistä.
2003	SARS-epidemia Aasiassa ja Kanadassa vaikutti turistien liikkuvuuteen ja ilmatmatkailuun.
2004	Intian valtameren tsunami tappoi yli 200 000 ihmistä, mukaan lukien 2000 turistia Thaimaassa.
2004	Madridissa räjähti lähes 10 pommia samanaikaisesti aamuliikenteessä tappaen 191 ihmistä.
2005	Itsemurhapommitukset hotellissa Jordanian Ammanissa tappoivat 57 ihmistä ja haavoitti 120 ihmistä.
2005	Lontoon terrori-iskut Lontoon joukkoliikennevälineissä. Surmasi 52 ihmistä.
2008	Intian Mumbaissa tehtiin kymmenen terrori-iskun sarja, jotka tappoivat 175 ihmistä ja 308 ihmistä haavoittui.
2015	Useat terrori-iskut Pariisissa tappoivat yli 130 ihmistä.

2000-luvun alku tunnetaan terrorismi-iskujen, tautien puhkeamisen ja kammottavien luonnonkatastrofien aikana. Monilla näistä tapahtumista oli paikallinen, alueellinen ja maail-

manlaajuinen vaikutus turismiin niin yritysten, teollisuuden kuin kohteiden tasolla. Vaikka monet näistä tapahtumista olivat ennennäkemättömiä, kriisi ja katastrofi ovat hankkineet huomattavan aseman menneinä vuosina. Nykymaailma tuntuu olevan noussut epävarmuuteen ja matkailu alana ei voi eristää itseään näistä pakotteista. Monet matkailun kriisien syyt voidaan jäljittää talouden, poliittisuuden, sosiaalkulttuurin ja ympäristön alojen kehitykseen, jotka vaikuttavat kysyntään sekä tarjontaa tuottaviin maihin että kohdemaihin. Talouden taantuma ja lama, vaihtuvat valuuttakurssit sekä markkinoiden luottamuksen menetys voivat kaikki aiheuttaa matkailun kriisin. Poliittiset tapahtumat kuten sota, sotilasvallankaappaukset, heikkenevät kansainväliset suhteet, rangaistusseuraamukset ja terrorismi tuovat samanlaisen tuloksen. Siviilien levottomuudet ja kasvava rikollisuus ja väkivalta voivat toimia laukaisijana, ja luonnon katastrofit kuten maanjäristykset, taifuunit, tulivuorien purkaukset ja tulvat tekevät lähes väistämättä saman. Yleisen hygienian heikentyminen ja tarttuvat taudit johtavat myös matkailun kriisiin. Nämä matkailun kriisit voidaan jakaa taloudellisiin, poliittisiin, sosiaalkulttuurisiin sekä ympäristökriiseihin. Teknologiaa voidaan pitää viidentenä kriisin syynä teknologian vaikuttaessa lähes kaikkeen toimintaan nykyaikana, sillä teknologia voi aiheuttaa vioillaan suuria kriisejä. (Henderson 2007, 1-4.) Tässä opinnäytetyössä keskitytään talouskriiseihin, poliittisiin kriiseihin ja vielä tarkemmin sanottuna terrorismiin, luonnonkatastrofeihin sekä terveyskriiseihin. Pakolaiskriisiä ei tarkemmin tämän opinnäytetyön teoriassa käsitellä, sillä siitä ei ole kovin paljon materiaalia, jotta saisi luotettavan pohjan tutkimukselle. Taulukossa yksi esitellään näitä matkailuun vaikuttaneita kriisejä viimeisen kahdenkymmenen vuoden ajalta.

Kun tiedetään kriisin syy ja aiheuttaja, on helpompaa miettiä sen seuraukset. Myös sen vakavuus voidaan arvioida skaalalla ”merkittävä tai vähäinen” ja mittana voidaan käyttää esimerkiksi ihmisten lukumäärää, jota tapaus koskee tai kulujen määrää. Joitain kriisejä on verrattu kobriin, kun ne tapahtuvat ilman varoitusta ja pythoneihin, mikäli ne paljastavat itsensä vaivihkaa. Kriisin vaikutus saattaa olla paikallinen, kansallinen, alueellinen tai kansainvälinen viitaten maantieteelliseen alueeseen tai yhteisöön, teollisuuteen (kotimaiseen tai ulkomaiseen) ja hallitukseen (paikalliseen, kansalliseen tai kansainväliseen), joka taas viittaa päätöksentekijöihin. Yksittäinen ruokamyrkytystapaus ravintolassa koskee pääasiassa johtajaa ja henkilökuntaa, ja hyvin johdettuna, se myös unohtuu nopeasti vähäisellä taloudellisella vahingolla. Vertauksena matkailu ja hallitukset maailmanlaajuisesti joutuvat vastaamaan pandemioihin tappavista taudeista, mitkä voivat vaikuttaa useiden kuukausien ajan ja joilla on suuri vaikutus maksutaseisiin. Kriisit ovat siten juurtuneet sisäisiin ja ulkoisiin syihin saaden alkunsa lukuisista aloista, joista annetaan esimerkkejä taulukossa 2. Ääripäinä sisäisiin ja ulkoisiin syihin kuuluu lyhytaikaiset tapaukset, jotka koskevat yhtä yritystä ja toisena ääripäänä taas tapaukset, jotka vaikuttavat alaan globaalisti pitkittyneen ajanjakson verran. (Henderson 2007, 5-6.)

Taulukko 2. Ulkoiset ja sisäiset kriisin uhat (Henderson 2007, 5.)

Alue	Ulkoinen	Sisäinen
Taloudellinen	Lama Valuuttaheilahtelut Verotus	Kasvatavat kustannukset Laskevat tulot Kannattamattomuus
Poliittinen	Hallituksen politiikka Kansainväliset suhteet Epävakaisuus Terrorismi	
Sosiaaliskulttuurillinen	Levottomuudet Rikollisuus	Henkilöstö Kulttuuriset konfliktit
Ympäristöllinen	Luonnonilmiöt Luonnon katastrofit Saastuminen Terveysuhat	Liiallinen kehitys Ympäristön pilaantuminen
Teknologia	Tietokonejärjestelmien viat Mekaaninen vika Suunnitteluviat Tulipalo	Liikenneonnettomuudet

Matkailun kriiseillä on usein vaikutus myös matkailijamääriin kyseisellä alueella. Esimerkkinä esitellään muutama matkailun kriisi ja sen vaikutukset matkailijamääriin kyseisessä kaupungissa tai maassa. Vuoden 2015 marraskuussa tapahtui koko maailmaa järkyttänyt terrori-iskujen rykelmä Pariisissa tappaen 130 ihmistä. Tämä on myös näkynyt Pariisin matkailijamäärissä, sillä Ranska on menettänyt 9,3 % hotellivarouksistaan tapahtuneen jälkeen. Mutta tämä on koko Ranskan tulos, Pariisissa tulos on vielä harmittavampi, sillä hotellivarouksista peruttiin 50–80 %. Erityisesti tulos näkyy neljän- ja viidentähden hotelleissa, jotka aiemmin pystyivät pyytämään 450 € yöltä, mutta kuukausi terrori-iskujen jälkeen, huoneen voi saada hintaan 120 € yöltä. (Lichfield 2015.) Vuoden 2004 tsunami tappoi yli 200 000 ihmistä ja vaikutti moneen maahan Aasian alueella. Indonesiassa tsunami aiheutti 16 % matkailijasaapumisten putoamisen tapahtuneen jälkeisen kuukauden aikana. Aikaisempina vuonna, prosenttimäärä samalta ajankohdalta oli vain 2 %. Thaimaan Phuketissa tulos oli vielä surullisempi, matkailijamäärien pudotessa 27 %. Sri Lanka kärsi suurimman vahingon tsunamista ja se näkyi myös maan matkustajamäärissä. Hotellit toimivat täyttäen vain 20 % kapasiteetistaan, vaikka 80 % hotelleista säästyivät tsunamin tuhoilta. (DeVries 2005.) Maat, joissa on ollut poliittista levottomuutta, ovat myös kärsineet matkailun laskusta. Egypti toimii hyvänä esimerkkinä, sillä vuoden 2005 iskut Sharm El Sheikissä ja vuoden 2006 isku Dahabin kaupungissa verottivat matkailijamääriä 8 %

vuonna 2006. Arabikevään ja presidentin vallansyöksyn jälkeen vuonna 2011 matkailijamäärät putosivat 14 miljoonasta 9,5 miljoonaan. Toinen esimerkki poliittisen levottomuuden aiheuttamista vahingoista on Libanonissa, jossa Libanonin ja Israelin välinen sota vuonna 2006 laski matkailijamääriä 17,3 %. Myös Ukrainan poliittinen kriisi laski matkailijamääriä vuonna 2008 yli 18 %. (Haddad, Nasr, Ghida & Ibrahim 2015.)

Matkanjärjestäjillä on yleisesti ottaen suuri vastuu, mikäli jonkinlainen kriisi syntyy heidän kohteessaan. Kaikilla matkatoimistolla on käytössä yleiset valmismatkaehdot jotka turvaavat valmismatkalaista ja jonka mukaan matkatoimistojen tulee toimia. Valmismatkalaki suojaa kuluttajaa ostohetkestä matkan päättymiseen erilaisissa ongelmantilanteissa, esimerkiksi matkan peruutustapauksissa. Valmismatkalain mukaan matkanjärjestäjän on kerrottava kuluttajalle matkaa koskevat oleelliset tiedot kuten hinta ja perustiedot matkakohteesta ja lisäksi matkanjärjestäjä on vastuussa matkaan kuuluvista palveluista kuten kuljetuksista ja majoituksesta. Matkanjärjestäjän velvollisuus on myös kertoa kuluttajille turvallisuus- ja terveysriskeistä, konkurssitilanteissa turvaavan vakuuden olemassaolosta ja matkavakuutuksen hankinnasta. Matkanjärjestäjällä on myös auttamisvelvollisuus ongelmatilanteissa. (Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2016.) Suomalaisista matkatoimistoista kolme suurinta eli Aurinkomatkat, Finnmatkat ja Tjäreborg eivät mainitse Kreikan pakolaiskriisin tilannetta sivuillaan ollenkaan, vaikka monilla lomasaarilla on pakolaiskriisi valloillaan. Etenkin lomasaari Kos on saanut kokea pakolaiskriisin suhteellisen rajusti johtuen läheisestä sijainnista Turkin kanssa, mutta kuluttaja ei ainakaan suoraan sivuilta saa vinkkiä asiasta matkatoimistojen toimesta.



Kuva 2 ja 3. Lomasaari Kosille saapuneet pakolaiset odottavat ruokajonossa ja turistit ohittamassa pakolaisten jälkeensä jättämiä pelastusliivejä rannalla (CNN 2016).

Tutkimuksen edetessä otettiin yhteyttä Aurinkomatkoihin, Finnmatkoihin sekä Tjäreborgiin sähköpostitse ja heiltä kysyttiin ovatko he poistaneet Kreikan saariston kohteita lomavalikoimastaan kesälle 2016, tiedottavatko he pakolaiskriisistä asiakkailleen esim. varauksen yhteydessä sekä onko heillä jotain toimenpiteitä avustamiseksi kohteissa. Tjäreborg ja

Finnmatkat antoivat kattavat vastaukset kyselyyn, mutta Aurinkomatkat eivät resurssisyydestä pystyneet vastaamaan kysymyksiin. Finnmatkoilta kerrottiin, että he eivät ole poistaneet Kreikan kohteita valikoimastaan vaan että Kreikka on edelleen yhtä suosittu lomakohde kuin ennenkin paitsi lomasaari Kosin kohdalla. Lisäksi he kertoivat, että eivät tiedota asiakkaitaan pakolaiskriisistä, sillä se on Ulkoministeriön tehtävä. Viime kesänä heillä oli palvelu, että asiakkaat saavat ottaa 10kg lisämatkatavaraa pakolaisille kohteeseen matkustaessaan ja heillä on vielä harkinnassa toteutuuko tämä myös tänä kesänä. Tjäreborgilta kerrottiin että myöskään heiltä ei ole poistettu mitään Kreikan kohteita lomavalikoimasta. Heille on tullut todella vähän kyselyitä liittyen pakolaiskriisiin, mutta mikäli asiakkaat heiltä sitä kysyvät, kertovat he asiasta mielellään. Myös Tjäreborgilla oli viime kesänä mahdollista ottaa ylimääräistä matkatavaraa pakolaisille vietäväksi ja lisäksi Thomas Cook – lentoyhtiö toimitti runsaasti avustustarvikkeita pakolaisille. Tämän kesän avustusoperaatioista ei ole myöskään Tjäreborgilla vielä tehty päätöksiä.

3.2 Luonnonkatastrofit

Maanjäristykset, tulvat, hurrikaanit ja tsunamit ovat luonnossa tapahtuvia asioita ja ovat yleensä maantieteellisen alueen ominaisuuksia. Usein riskialueilla asuvien viranomaiset omaavat katastrofistrategian, mutta silti luonnonkatastrofit usein vievät ihmishenkiä. Nämä tapaukset ovat hyvin riipaisevia ja niistä selviytyminen vie aikansa. (Lynch 2004, 4). Luonnonkatastrofit luokitellaan vakaviksi, mikäli alue on selvästi kykenemätön selviämään katastrofista yksin tehden alueiden välisen tai kansainvälisen avun välttämättömäksi. Viimeisen 100 vuoden aikana on tapahtunut yli 50 000 luonnonkatastrofia maailman laajuisesti, jotka ovat vieneet neljän miljoonan ihmisen hengen. Vuosittain on tapahtunut noin 500–700 luonnonkatastrofia viimeisen 15 vuoden aikana ja niiden määrä jatkaa kasvuaan jatkuvasti niin kuin taulukosta 3 voidaan huomata. (Glaesser 2006, 7-8.)

On useita syitä, mitkä selittävät luonnonkatastrofien suuren kasvun. Ensiksi, maailman väestön määrä on noussut huomattavasti ja se on aiheuttanut esimerkiksi kaupungistumista, vesipulaa ja altistuneiden alueiden käyttöä. Vielä 1950-luvulla vain 30 % väestöstä asui kaupungeissa, kun taas nykyään prosenttimäärä on jo ylittänyt viidenkymmenen. Alueita, jotka ovat alttiita luonnonkatastrofeille, käytetään jatkuvasti enemmän ja enemmän niin turismin kasvun kuin myös kaupunkien laajentumisen takia. Toisena syynä on väistämättä ilmastonmuutos. Viimeisen sadan vuoden aikana maapallon keskilämpö nousi 0,7 asteella. Ottaen huomioon, että nykyajan ja jääkauden ero oli vain 5 astetta, on keskilämmön nousun määrä suuri. Tänä päivänä voimme nähdä joitain ilmastonmuutoksen seurauksia: jäätiköiden sulaminen, lumen vähyyys perinteisissä laskettelupaikoissa, meren lämpeneminen sekä meriveden pinnan nousu, mutta myös tulvien määrän kasvuna pai-

koissa, joissa niitä ei ennen ollut. Kolmantena syynä ovat teknologian saavutukset, sillä vaikka väestö kuinka luottaa teknologian saavutuksiin, aiheuttaa se samalla myös suurempia tuhoja luonnonkatastrofeista. Kun rakennetaan tulvaesteitä ja maanjäristyksen kestäviä taloja, unohdetaan samalla suuremmat tapahtumat ja pienempien ja keskikokoisten luonnonkriisien seurauksien puute antaa meille harhaanjohtavaa luottamusta. Suuret luonnonkatastrofit kuten Koben maanjäristys vuonna 1995 tai Aasian tsunami vuonna 2004, iskivät suuresti täysin valmistautumattomaan kansaan ja hallintoon. (Glaesser 2006, 8-9.)

Taulukko 3. Luonnonkatastrofien kasvu vuosikymmenittäin vuosilta 1950–1999. (Glaesser 2006, 8).

Vuosikymmen	1950–59	1960–69	1970–79	1980–89	1990–99
Lukumäärä	20	27	47	63	91
Taloudelliset menetykset (miljardia dollaria)	42.7	76.7	140.6	217.3	670.4

Matkailun kannalta luonnonkatastrofeilla on melko samanlainen vaikutus kuin muillakin kriiseillä: reaktio on sekoitus sympatiaa kriisin keskellä olevia kohtaan, kiinnostus siihen, kuinka asia hoidetaan ja hieman huolta tulevaisuuden vierailuista, mikäli kohde oli matkustuslistalla seuraavan 12 kuukauden aikana. Matkanjärjestäjän kannalta välittömät huolet ovat turvallisuudessa kyseisessä paikassa olevien asiakkaiden ja henkilökunnan osalta. Kun turvallisuus on taattu, alkaa arviointi tapahtuman laajuudesta ja sen vaikutuksesta kohteen turvallisuuteen lähitulevaisuudessa. (Lynch 2004, 2-4). Matkailualalla työskentelevät voivat kuitenkin arvioida luonnonkatastrofin mahdollisuuden ja ottaa tämän perusteella käytännön askeleita sen mukaisesti. Esimerkiksi sellaiset paikat, jotka ovat alttiita tulville, tulisi torjua uusille projekteille ja rakenteet voisi suunnitella niin, että ne toimisivat vastuksena maanjäristyksille alueilla, joissa on seismistä toimintaa. Hiihtokeskukset voivat tehdä yhteistyötä sää tietopalvelujen ja vuoristopelastajien kanssa pitääkseen kävijät turvassa. Myös koulutuksella on suuri vaikutus turistien neuvonnassa vaaroista ja varotoimien suositelussa. (Henderson 2007, 95–96.)

Luonnonkatastrofit ovat siitä erilaisia kriisejä verrattuna muihin kriiseihin, että niissä ketään ei voi syyttää tapahtuneesta, vaan luonnonkatastrofit ovat täysin luonnon aiheuttamia. Luonnonkatastrofit keräävätkin usein paljon ymmärrystä ja sympatiaa. Tämä on todella tärkeää turismille myös silloin, kun on aika laittaa elämä jälleen normaaliksi tapahtuneen jälkeen, sillä potentiaalisten matkailijoiden näkemykset kohteesta eivät ole vahin-

goittuneet tapahtuneen myötä. Esimerkkinä tästä voidaan pitää Prahan tulvia talvella 2002–2003. Tulvien vaikutuksia Prahan historiallisiin rakennuksiin käsiteltiin laajasti mediassa ja se myös vaikutti matkailuun hetken aikaa. Kuitenkin jo seuraavana talvena ala ja yritykset olivat jo lähes toipuneet tapauksesta ja olivat jälleen toiminnassa samalla tavalla kuin ennenkin. Osasyynä tähän nopeaan toipumiseen oli se, että tulvat eivät vaikuttaneet pitkäkestoisesti kohteen kuvaan matkailijoiden silmissä. Muissa kriisitilanteissa on todennäköisempää, että tapahtuma vaikuttaa kohteen kuvaan kauemman aikaa. (Lynch 2004, 4.)

Kreikan alue on kokenut erilaisia luonnonkatastrofeja ainakin tulvien, maanjäristysten ja metsäpalojen muodossa, ja nämä katastrofit ovat sen verran yleisiä, että myös Ulkoasiainministeriö varoittaa matkailijoita näistä asioista. Ulkoasiainministeriön mukaan Kreikka sijaitsee seismisesti aktiivisella alueella, jossa maanjäristykset mantereella ja saaristossa ovat mahdollisia. Sivulla myös kerrotaan, että kesäisin Kreikassa on metsäpaloja, joiden leviämistä kuiva, kuuma ja tuulinen sää edesauttavat ja lisäksi rankkasateet ovat maassa ajoittain mahdollisia, jolloin seurauksena voi olla myös tulvia kun vuorilta valuva sadevesi ja muta ajautuvat alaville alueille. (Ulkoasiainministeriö 2016.) Vuonna 2013 Rodoksen saari kärsi muutaman tunnin ajan kovasta rankkasateesta ja rankkasade aiheutti vakavat tulvat alueelle. Vaikka rankkasade oli lyhyt, aiheutti se silti hätätilan Rodoksen saarelle ja lisäksi myös vei kolmen ihmisen hengen. (Yle 2013.) Myös metsäpalot ovat aiheuttaneet kuolonuhreja viime vuosien aikana ja esimerkiksi vuonna 2007 metsäpalot veivät ainakin 40 ihmisen hengen (Ilta-sanomat 2007).

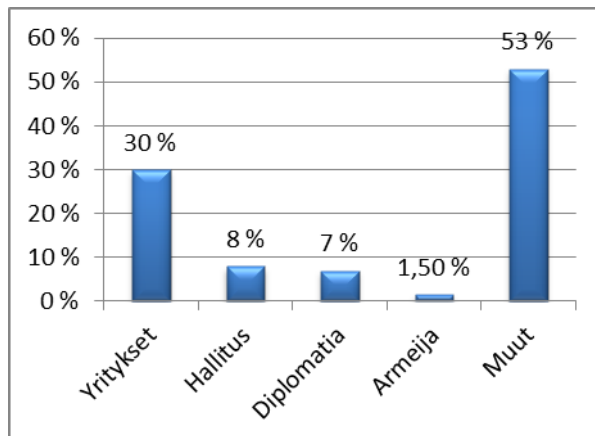
3.3 Terrorismi

Terrorismi ottaa erityisen osan negatiivisten tapahtumien piirissä. Terrorismi voidaan määritellä rikollisina, väkivaltaisina tapahtumina tai uhkina kohteenaan ihmiset, instituutiot tai tietyt kohteet tarkoituksenaan pelotella tai lannistaa hallitusta tai väestöä, tai saavuttaakseen poliittisia tai sosiaalisia tavoitteita. Myös Oxfordin sanakirja on määritellyt terrorismin epävirallisena tai luvattomana väkivallan käyttönä ja pelotteluna tavoitteenaan poliittiset päämäärät (Oxford Dictionaries 2015). Yleisesti ottaen terrorismi aiheuttaa vain pienen heikentymisen saapuvissa matkailijoissa sillä edellytyksellä, että turisteja ei ole selvästi määritelty kohteeksi. Tämä tilanne muuttuu kuitenkin yllättäen, mikäli turistit ovat nimenomaisesti määritelly hyökkäyksen kohteeksi. (Glaesser 2006, 46.)

Julkiset tilastot koskien terrorismin määrää vaihtelevat, mutta 1970 – 1980 – luvuilla tapahtui nopea terrorismi-iskujen määrän kasvu. Tämän jälkeen terrori-iskujen määrä pieneni, mutta silti kuolemia ja loukkaantumisia on kasvaneissa määrin. Nationalismi ja sepa-

ratismi ovat tavanomaisesti tukeneet terrorismia. Nykyään kuitenkin uskonto, erityisesti islam, on dominoivassa roolissa mitä tulee terrorismiin. Islamin valjastaminen terrorismiin lähti alun perin Al-Qaida liikkeestä, joka aloitti toimintansa Afganistanissa 1970-luvun lopulla. Johtajanaan Osama bin Laden liikkeestä tuli jihadin (arabiaksi pyhä sota) promootion väline. (Henderson 2007, 53–54.) Viimeisinä vuosi on uutisissa ollut kovasti terroristijärjestö ISIS, joka on Irakissa ja Syyriassa toimiva jihadistijärjestö. Isis hallitsee alueita Syyriassa ja Irakissa ja on saanut öljyn avulla itselleen valtavan omaisuuden ja on tällä hetkellä rikkain ja pelätyin terrorismijärjestö maailmassa (Taylor 2016). ISIS on ilmoittautunut usean eri terrori-iskun tekijäksi ympäri maailmaa, kuten Pariisin iskut marraskuussa 2015 sekä Brysselin lentokenttä- ja metroasema-iskut maaliskuussa 2016. Toisia suuria terrorismijärjestöjä on Somaliassa toimiva Al Shabaab, joka vaikuttaa varsinkin Kenian matkailuun, sekä Nigeriassa toimiva Boko Haram. Al Shabaab on toiminut vuodesta 2007 ja on vastuussa mm. 2010 tapahtuneesta kahdesta pommi-iskusta Kampalassa jalkapallon MM-kisojen finaaliottelussa, joissa kuoli noin 70 ihmistä (Krohn & Ibrahim, 2010). Boko Haram taas on toiminut vuodesta 2002 ja on vastuussa mm. vuonna 2011 tapahtuneista terrori-iskuista poliisiasemille ja armeijan tukikohtiin tappaen 150 ihmistä (MTV 2011) ja lisäksi Boko Haram on surmannut useita tuhansia ihmisiä ja kaapannut nuoria tyttöjä. Boko Haramin takia noin 1,5 miljoonaa ihmistä on lähtenyt pakolaisiksi muualle. (Ilta-Sanomat 2015.)

Kuten kuviosta 3 nähdään, vuonna 2003 terrori-iskujen kohteina olivat yritykset (30 %), hallitus (8 %), diplomatia (7 %), armeija (1,5 %) ja muut (53 %) (Henderson 2007, 53).



Kuvio 3. Terrori-iskujen kohteet vuonna 2003 (Henderson 2007, 53).

Terrorismi vaikuttaa lakiin ja järjestykseen ja heikentää vakautta ja turvallisuutta poliittisesti, taloudellisesti sekä sosiaalisesti, eikä turismi vapaudu näistä seurauksista. Kysyntään terrorismi vaikuttaa epäsuotuisasti, lisäksi kohteen vetovoimaisuus tahraantuu ja alan toiminta häiriintyy. Matkailijoiden ja matkailijakohteiden kohteeksi asettamiseen on useita selityksiä. Yksi näistä on maailmanlaajuinen näkyvyys etenkin kohteissa, joissa on paljon

matkailijoita ympäri maailmaa. Turistien väheneminen heikentää myös taloutta ja saattaa aiheuttaa sosiaalisia jännitteitä laittaen hallitukset stressinalaisiksi edesauttaen terroristien tavoitetta yleisestä hallituksen horjuttamisesta. Viimeisenä selityksenä on se, että matkailijat ovat yksinkertainen kohde johtuen heidän koostaan ja moniarvoisuudestaan. Useat matkailijat ovat helposti tunnistettavissa ja tapaavat kokoontua suurissa määrissä tunnetuille nähtävyyksille, kuten rannoille, hotelleihin ja lähtöterminaaleihin. Terrorismi-iskut matkailijoita vastaan koostuvat mm. itsemurhaishkuista, kaappauksista, pommituksista ja ampumisista. (Henderson 2007, 54–55.)

Terrorismi-iskuja on ollut jo vuosisatojen ajan ja joillain kohteilla, kuten Israelilla, on jo vuosien kokemus yrittäessään hallinnoida heidän matkailuteollisuuttaan pitkittyneitä uhkia ja tapauksia vastaan. 2000-luvulla olemme kohdanneet kuitenkin uuden ilmiön todistettamme Al-Qaidan aiheuttamaa 9/11 tapausta. Tämän päivän kauhuilla on ollut suuri psykologinen vaikutus matkailijoihin, erityisesti amerikkalaisiin matkailijoihin. Tapauksen ansios-ta turvallisuus on noussut päällimmäiseksi mielessä kun ihmiset harkitsevat lomalle läh-töä, ja sillä on ollut käytännön vaikutuksia kun hallitukset ovat kiristäneet turvatoimenpitei-tä. Aikaisempien vuosien perusteella olemme odottaneet, että jos yksittäinen ryhmä tun-tee kokevansa vääryyttä hallituksen suunnalta, he yrittäisivät aiheuttaa tuhoa tätä hallitus-ta kohtaan. Esimerkiksi irlantilaiset terroristit toimisivat Iso-Britanniassa tai Irlannissa ja baskilaiset separatistit toimisivat Espanjassa. 2000-luvulla terrorismin uhka on kuitenkin muuttunut globaaliksi. Terroristien kohteet voivat olla missä päin maailmaa tahansa ja 9/11 jälkeen olemmekin kohdanneet terrorismia mm. Balilla, Istanbulissa, Keniassa, Mad-ridissa ja Pariisissa. Pelokkaan kuluttajan käsitys voi olla, että missään ei ole turvallista ja tämän takia voivat valita pysyvänsä lähempänä kotiaan. Monelle kuluttajalle kuitenkin on mahdoton ajatus uhrata heidän vapautensa matkustaa, mutta myös he etsivät ohjeistusta. (Lynch 2004, 5-6.)

Hotellit tuntuvat olevan luokituksestaan ”helppoja kohteita” mitä tulee terrori-iskuihin. Isla-milaiset militantit tappoivat 16 kreikkalaista turistia egyptiläisen kiinteistön edessä vuonna 1996. Suositut kohteet ovat haavoittuvaisia ja yli 50 turistia murhattiin yhdessä Egyptin muinaisista temppeleistä vuonna 1997. Pommeja asetettiin yökerhoihin Balilla, joiden tie-dettiin olevan turistien suuressa käytössä vuonna 2002 ja uusi isku tapahtui Balilla ravinto-lassa vuonna 2005. Perussa tapahtui 1980-luvun puolivälissä ja 1990-luvun alussa useita turistien kidnappauksia ja tappoja, jotkut niistä suosituilla vaellusreiteillä. Kuolema ja hävi-tys eivät kuitenkaan aina ole terroristien tavoitteena, vaan matkailijat voidaan työllistää poliittisiksi pelinappuloiksi panttivanki- ja kidnappaustapauksissa. (Henderson 2007, 55–58.) Viime vuosina on tapahtunut myös lentoturmia, jotka ovat olleet terroristien aiheutta-mia. Esimerkiksi loppuvuodesta 2015 venäläiskone putosi kesken lennon Siinain niemi-

maan yllä matkalla Sharm el-Sheikhin turistikohteesta Pietariin. Viranomaisten mukaan koneen putoamiseen oli syynä pommi, joka oli räjähtänyt pian lähdön jälkeen. Turma vei mukanaan 224 ihmistä. (Yle 2015b). Toinen suuri turma tapahtui kesällä 2014 kun Malaysia Airlinesin kone oli matkalla Amsterdamista Kuala Lumpuriin. Kone ammuttiin alas Ukrainan yllä, mutta varmaa syyllistä terrori-iskuun ei ole. Turmassa kuoli kaikki koneen 280 matkustajaa ja 15 miehistön jäsentä. (Helsingin Sanomat 2014.)

Matkustaessa kriisialueelle on hyvä olla kattava matkavakuutus, mutta kriisit voivat kuitenkin olla usein myös yllättäviä. Tämän takia matkustaessa ulkomaille erityisesti omatoimimatkalta, kannattaa tehdä ulkoministeriölle matkustusilmoitus, jotta edustusto voi auttaa matkalle lähtevää kriisin yllättäessä. Kuitenkin kaikilla matkustajilla tulisi olla kattava matkavakuutus, ja matkustettaessa riskimaahan, tulee hankkia myös vakuutuksen lisäturva. Ulkoasiainministeriön sivuilta jokainen matkalle lähtijä voi tarkastaa, voiko kyseiseen maahan matkustaa tai onko siellä jotain turvallisuusriskejä. Asiakas voi myös perua matkan, mikäli kohteessa on yllättäen alkanut kriisi ja ulkoasiainministeriön mukaan alueelle ei saa matkustaa. Yleisesti ottaen matkavakuutukset eivät ole voimassa, mikäli matkailija on lähtenyt riskialueelle kriisin jo alettua ja ilman lisäturvaa. (Pohjola 2016.) Ulkoasiainministeriön sivut ovat Kreikan osalta päivitetty 23.2.2016 ja sivuilla kehoitetaan noudattamaan tavanomaista varovaisuutta ja maassa on Ulkoasiainministeriön mukaan yleisesti turvallista, mutta käteisen käyttöön ja mielenosoituksiin ja lakkoihin on varauduttava. Ulkoasiainministeriö kuitenkin suosittelee Kreikkaan matkustaville kaikenkattavaa matkustajavakuutusta. (Ulkoasiainministeriö 2016.)

Kreikka on säästynyt suuremmilta terrorismi-iskuilta, mutta myös Kreikassa on ollut paljon levottomuutta kansalaisten toimesta viime vuosina ja mielenosoitukset ovat maassa yleisiä johtuen muun muassa talouskriisistä ja säästötoimista sekä uudesta hallituksesta. Ulkoasiainministeriön sivuilla mainitaankin mielenosoitusten ja lakkojen olevan mahdollisia (Ulkoasiainministeriö 2016.) Vuonna 2015 Kreikka koki useita mielenosoituksia ja osan niistä oli varsin rajujakin, esimerkiksi heinäkuussa mielenosoituksessa säästötoimia vastaan mielenosoittajat heittelivät polttopulloja sekä kiviä poliiseja päin ja poliisi joutui vastaamaan kyynelkaasulla. (Yle 2015a.) Vuonna 2012 mielenosoitukset säästötoimia vastaan levisivät myös Kreikan saaristoon ja pääkaupungissa Ateenassa yli 30 rakennusta oli sytytetty palamaan ja 150 kauppa ryöstetty (Ilta-Sanomat 2012).

3.4 Terveyskriisit

Terveys ja matkailu liittyvät toisiinsa monella tavalla, ja lisäksi terveys on suuri huolenaihe ihan yleisesti, ja avaintekijä kohteen valinnassa sekä kävijöiden tyytyväisyydessä. Tämä

johtaa siihen, että niin yksittäiset matkailijat kuin koko matkailuala karttaa kohteita, joissa on riski matkailijoiden hyvinvoinnille. Terveyskriiseillä ei ole yleensä tiedettyä loppumisaikaa, vaan on todennäköisempää, että kriisille tapahtuu hiljalleen lasku. Tämän vuoksi on vaikeampaa suunnitella uudelleenkäynnistämiskäytäntöjä ja vakuuttaa yleisö siitä, että ongelma on todella ratkaistu ja kriisiin ei ole enää syytä. (Lynch 2004, 4-5.)

Terveysteen ja matkailuun liittyy monenlaisia pelkoja eri vaiheissa matkaa. Matkaa tehdessä kaikki voi lähteä teknisestä viasta, säästä tai ihmisen virheestä lentokoneessa tai muussa ajoneuvossa, jotka taas ovat myös suosittuja kohteita terrorismi-iskuille. Risteilyillä on myös suuri riski saada viruksia ja esimerkiksi vuonna 2002 Floridassa noin 1000 matkustajaa ja henkilökunnan jäsentä sairastuivat vatsatautiin, jonka seurauksena kaikki matkustajat otettiin alukselta pois, jotta alus voitiin siivota ja desinfioida huolellisesti. Kohteeseen päästessään turistit voivat kohdata sairauksia tai onnettomuuden aiheuttamia vahinkoja, joista yleisimpiä ovat hygienian heikkoudesta johtuvat taudit kuten vatsatauti. Nämä infektiot voivat iskeä ja levitä nopeasti alueilla, joissa turistit usein kokoontuvat. Malaria, keltakuume, kolera and dengue-kuume ovat laadultaan vakavampia ja voivat aiheuttaa kohtalokkaita seurauksia. Tautien vakavuus ja altistuminen niihin riippuu usein kohteesta, aktiivisuudesta sekä matkailijan fyysisestä kunnosta. (Henderson 2007, 104–107.)

Matkailijat voivat saada infektio- ja tartuntatauteja matkan aikana tai saapumisen jälkeen ja joillain on kyky kehittyä nopeaa vauhtia. Modernit matkailutavat auttavat tautien nopeaa leviämistä ja sitä on vaikea hallita etenkin maissa, joissa on lähteiden ja asiantuntijoiden pulaa. Epidemiat eivät olekaan vain kriisi matkailulle vaan koko yhteiskunnalle ja sillä voi olla vaikutusta myös kansainvälisesti. Esimerkkinä vuonna 1994 Intiassa muutama turisti sairastui ruttoon, josta seurasi 70 % lasku saapuneissa turisteissa ja yritykset koko maailmaa myöten peruivat Intian matkansa. Lisäksi myös SARS aiheutti vuonna 2003 suurta tuhoa matkailualalle Kanadassa ja suuressa osassa Aasiaa, vaikka suhteessa tartunnan saaneita ei ollut kovin montaa. Lintuinfluenssa tarttuu ihmisiin linnuista kun taas suu- ja sorkkatauti on vaikeasti ihmisiin tarttuva tauti, joskin aiheutti silti myös suurta kriisiä Iso-Britanniassa vuonna 2001. Lintuinfluenssaa on tavattu viime vuosina Aasiassa ja jo 1990-luvun lopussa se aiheutti taantumaa matkailualalle Hong Kongissa. (Henderson 2007, 108–110.)

Viime vuosien ajankohtainen terveyskriisi on ollut Afrikkaa näännyttänyt Ebola-epidemia, joka vaikutti laajasti koko Afrikan matkailuun, vaikka Ebolaa esiintyi vain muutamassa Länsi-Afrikan maassa; Guineassa, Liberiassa ja Sierra Leonessa. Pienempiä epäilyjä löytyi kuitenkin neljästä muustakin maasta, Nigeriasta, Senegalista, Espanjasta ja Yhdysvalloista, näiden tapauksien ollessa yhteensä lokakuuhun 2014 mennessä 8997 ja kuolemia

4493. (US National Library of Medicine 2014.) Vuoden 2015 maaliskuuhun mennessä Ebolaan sairastuneita on ollut jo lähes 24 000 ihmistä ja kuolleita 9807. Ebola-epidemia on vaikuttanut koko Afrikan matkailuun jonkun verran, johtaen muutamiin peruutuksiin jopa Keniassa asti. Yhteensä matkailijoita on Afrikassa vuonna 2014 ollut 56 miljoonaa, joka tarkoittaa 2 % nousua edelliseen vuoteen, mutta oli kuitenkin alhaisempi suhteessa Euroopan, Aasian ja Amerikan kohteisiin samalta vuodelta. Sierra Leonen turismiin Ebola vaikutti musertavasti luvun tippuessa 46 % viime vuoteen verrattuna. (Julien 2015.)

Kun kysymyksessä on terveys, se voi hyvin aiheuttaa matkailun kriisin, vaikkakin niiden vakavuus vaihtelee merkittävästi. Minkä tahansa kriisin vakavuus riippuu useasta tekijästä, kuten siitä kuinka moneen ihmiseen se vaikuttaa ja onko se aiheuttanut kuolemantapauksia. Medialla on myös suuri vaikutus yleiseen mielipiteeseen ja siksi ulkoisten suhteiden hyvä hallinta on ydintekijä kriisin hallinnassa. Matkailijat saattavat helpommin välttää alueita missä on terveyskriisi vallallaan tai laantumassa kuin jotain muita kriisikohteita. Vaikka tarttuvat taudit ovat ennalta arvaamattomia ja vaikeita estää, voidaan muiden sairauksien ja onnettomuuksien määrää minimoida yleisellä tietoisuudella, käytöksen muuttamisella, paremmalla hygienialla sekä turvallisuusvaatimuksilla. Nämä tavoitteet ovat helpompi saavuttaa valvotuilla alueilla kuten hotelleissa, lentokoneissa, risteilijöillä ja nähtävyyksissä, mutta ovat kuitenkin suuria ja kalliita tehtäviä kohteille. Vastuuta ei kuitenkaan voi jättää vain matkailualalle vaan avuksi tarvitaan hallituksia ja asiaankuuluvia kansainvälisiä toimintoja sekä vastuullista käyttäytymistä itse matkailijoilta. (Henderson 2007, 116.)

Kreikka on kokenut muutaman vuoden sisällä suuren taantuman mitä terveyteen tulee, sillä malaria teki paluun maahan 40 vuoden tauon jälkeen. Malariariski ei ole suuri, mutta vuonna 2012 useampi potilas Kreikassa oli saanut tartunnan vaikka he eivät olleet matkustaneet riskialueelle. Kreikan terveysviranomaisten mukaan muutos johtuu muun muassa sääolojen muutoksista, hyttysten liikkumisesta sekä lisääntyneestä maahanmuutosta. (Yle 2012.)

3.5 Matkailun talouskriisit

Talous on pääroolissa mitä tulee matkailun kysyntään kuin myös palvelujen tarjontaan. Kaikki paikalliset, kansalliset ja kansainväliset muutokset taloudessa vaikuttavat ratkaisevasti myös matkailuun. Muutoksen laadusta riippuen se joko kiihdyttää tai alentaa kysyntää ja tekee kohteista joko enemmän tai vähemmän houkuttelevia johtuen hinnoista ja tuotteista. Matkustuksen hinta kuten myös yksilön oma taloudellinen tilanne vaikuttavat

myös suuresti matkailualaan kun taas työmatkailu hyöttyy kohonneesta kaupankäynnistä. (Henderson 2007, 17–18.)

Kansainväliset matkailijasaapumiset ovat nousseet vuosittain noin 6,5 % vuosien 1950 ja 2005 aikana, vaikkakin 1990-luvulta lähtien saapumiset ovat tippuneet jonkin verran. Vuosien 1990–2000 aikana vuosittainen kasvu saapuissa matkailijoissa oli 4,6 % ja vuosien 2000–2005 aikana 3,3 %. Yleisesti kun vuosittainen prosenttiluku on laskenut alle kahdeksan, voidaan puhua matkailualan kriisistä. Vaikka vuosittaiset matkailijanousut kansainvälisesti ja kansallisesti tarjoavat tärkeän kiintopisteen matkailulle, matkailun kriisit kuitenkin yhdistävät toisiinsa muita laajempia kriisitapauksia talouden ja rahoituksen, ja politiikan kanssa. Alla olevassa taulukossa 4 esitellään aikajana vuosilta 2000–2011 erilaisista talouskriiseistä matkailualalla ja kuinka paljon ne ovat vaikuttaneet vuosittaisiin matkailijamääriin. Taulukossa täytyy kuitenkin muistaa, että siinä näkyvät vain talouden kriisit, mutta muilla matkailun kriiseillä on varmasti myös vaikutusta näihin prosenttimääriin. (Visser & Ferreira 2013, 15.)

Taulukko 4. Talouskriisit vuosina 2000–2011. (Visser & Ferreira 2013, 15–17.)

Vuosi	Kansainväliset matkailijasaapumiset (miljoonaa)	Muutos edelliseen vuoteen (%)	Taloudellinen taantuma / talouskriisi
2000	687.0	7.4	
2001	686.7	0.0	Kansainvälinen
2002	707.0	2.9	Kansainvälinen
2003	694.6	-1.7	
2004	765.1	10.1	
2005	806.8	5.5	
2006	842.0	4.5	
2007	898.0	6.0	
2008	917.0	2.0	Kansainvälinen
2009	882.0	-4.0	Kansainvälinen
2010	939.0	6.6	Kansainvälinen
2011	980.0	4.4	Eurooppa, Pohjois-Amerikka

Lentoyhtiöt kokivat 2000-luvun alussa kriisin johtuen öljyn hinnan noususta. Jotkut lentoyhtiöt kärsivät hinnan noususta enemmän kuin muut, sillä osa lentoyhtiöistä oli ostanut ennakkoon öljyä jo tulevalle vuodelle. Yleisesti ottaen koettiin, että talouskriisi koski suuremmin USA:n lentoyhtiöitä kuin Euroopan lentoyhtiöitä, sillä myös USA:n dollarin lasku vaikutti Eurooppalaisiin yhtiöihin positiivisesti. British Airways oli hankkinut öljyä ennakkoon 45 % vuodelle 2004 hintaan 28,50 dollaria tynnyri kun taas Lufthansa oli hankkinut öljyä jopa 89 % vuodelle 2004 ja 35 % vuodelle 2005. Yhdysvaltalaiset lentoyhtiöt Delta ja Continental eivät olleet hankkineet öljyä ollenkaan vuodelle 2005 ja American Airlines oli hankkinut öljyä myös vain ensimmäiselle puoliskolle vuotta 2005. USA:n lentoyhtiöiden

rajoittunut ennakkointi johtui uskosta, että kalliit öljyhinnat lopulta laskisivat ja lisäksi oli myös tarvetta käteiselle, mikä oli aiemmin johtanut aiemmat ennakkotilauksjärjestelyt. Poikkeus oli kuitenkin Southwest – yhtiö, joka oli hankkinut öljyä ennakkoon jopa 85 % vuodelle 2005 ja osan myös seuraaville vuosille vuoteen 2009 asti osana pitkäaikaista kulunkontrollistrategiaa. Kriisin seurauksena useat lentoyhtiöt alkoivat varata öljyä ennakkoon kun taas osa odotti vielä hinnan laskua kaikkien kuitenkin joutuessa karsimaan kuluja. Yleinen reaktio oli IATA:n tukema johdanto öljyn lisämaksuihin, mutta nämä lisämaksut eivät kuitenkaan olleet voimassa etukäteisvarauksissa ja ylikapasiteetti sekä voimakas kilpailu USA:n lentoyhtiöiden kesken teki niille vaikeaksi hintojen nostamisen verrattuna eurooppalaisiin lentoyhtiöihin. (Henderson 2007, 22.)

On syytä muistaa, että suurelle osalle maapallon väestöstä matkailu on vielä poissuljettu asia johtuen köyhyydestä. Vähemmän kehittynyt vaihe ei kuitenkaan estä maita vastaanottamasta kävijöitä, mutta tietty taloudellinen vakaus kuitenkin edellytetään, jotta voidaan ylläpitää pakollisia turisti-infrastruktuureja. Yksi syy siihen, miksi Afrikan mantere ei ole päässyt vielä täyteen matkailupotentiaaliinsa on mantereen vaarallinen taloustila ja samantyylinen esteet ovat myös osassa Keski- ja Etelä-Amerikkaa sekä Aasiaa. Varojen puute ja epävarma investointiympäristö voisivat johtaa matkailualan kriisiin yhdistettynä poliittisiin ja sosiaalisiin jännitteisiin, jotka usein ovat mukana taloudellisissa kriiseissä. (Henderson 2007, 18–19.)

4 Tutkimuksen toteutus

Tämän opinnäytetyön tutkimus toteutetaan kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, jotta saadaan mahdollisimman laaja vastaajajoukko tutkimusta varten. Tutkimusta varten tehdään kyselylomake. Tässä luvussa tutustutaan tarkemmin tutkimuksen menetelmiin ja kulkuun sekä tutkimuksen luotettavuuteen.

4.1 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusta voidaan kutsua myös tilastolliseksi tutkimukseksi ja se edellyttää tarpeeksi suurta ja edustavaa otosta. Määrällisen tutkimuksen avulla selvitetään lukumääriin sekä prosentiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Aineistoa kerätään usein standardoitujen tutkimuslomakkeiden avulla, joissa on valmiit vastausvaihtoehdot. Tuloksia voidaan havainnollistaa taulukoin sekä kuvioin ja asioita kuvataan numeeristen suureiden avulla. Kvantitatiivisen tutkimuksen tiedot hankitaan erilaisista muiden keräämistä tilastoista, rekistereistä tai tietokannoista tai tiedot kerätään itse. Kvantitatiivinen tutkimus vastaa usein kysymyksiin mikä, missä, paljonko ja kuinka usein. (Heikkilä 2014, 15–16.)

Itse kerättävissä aineistoissa on päätettävä tutkimusongelman perusteella, mikä on kohderyhmä ja mikä tiedonkeruumenetelmä sopii parhaiten tilanteeseen. Kyselytutkimus eli survey-tutkimus tulee englanninkielen sanasta survey, joka tarkoittaa sellaisia kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti ja joissa kohdehenkilöt muodostavat otoksen tai näytteen tietystä perusjoukosta. Standardoituudella tarkoitetaan sitä, että mikäli tahtoo saada esimerkiksi selville, mikä koulutus kyselyyn vastanneilla on, on tämä asia kysyttävä kaikilta vastaajilta täsmälleen samalla tavalla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 188–189.)

Suunnitelmallinen kysely- tai haastattelututkimus eli survey-tutkimus on tehokas ja taloudellinen tapa hankkia tietoa kun tutkittavia on monta. Internetin kautta tehtävät kyselyt ovat vuosien saatossa nousseet hyvin suosituiksi, mutta niissä on ongelmana kyselyn kohdentaminen tutkimuksen kohderyhmälle. On myös selvitettävä, kuinka tutkittaville saadaan tieto tutkimuksesta ja miten voidaan estää otokseen kuulumattomien vastausmäärät. Lisäksi tulee myös estää saman henkilön vastaaminen useaan kertaan. (Heikkilä 2014, 16–19.) Kyselytutkimusten etuna pidetään usein sitä, että niiden avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto eli kyselyssä voidaan sekä kysyä monia asioita ja saada myös paljon henkilöitä vastaamaan. Kyselymenetelmä on myös tehokas, sillä se säästää tutkijan aikaa ja vaivannäköä. Mikäli kyselylomake on suunniteltu huolellisesti, voidaan aineisto käsitellä nopeasti tallennettuun muotoon ja analysoida tietokoneen avulla. (Hirsjärvi ym. 2007, 190.)

4.2 Kyselylomakkeen taustatiedot

Tutkimus tehtiin kvantitatiivisena tutkimuksena kyselylomakkeen avulla. Oli alusta asti selvää, että tutkimuksesta tehdään kvantitatiivinen tutkimus, sillä haluttiin saada määrällisesti suuri otanta tutkimukseen. Kyselylomake valittiin siksi, koska se on helpoin toteuttaa suuria määriä käsitellessä ja lisäksi sitä on nopea levittää internetin välityksellä linkkinä. Alussa harkittiin myös paperista versiota kyselylomakkeesta, jota olisi voitu viedä esimerkiksi vanhainkotiin, jotta saadaan myös iäkkäämpien ihmisten mielipiteitä, mutta idea hylättiin, jotta saadaan kaikki vastaukset analysoitua yhtä aikaa niiden tullessa samasta paikasta eli Webropolista. Liitteenä 1 oleva kyselylomake tehtiin ja julkaistiin Webropol – tutkimuslustoilla tiistaina 2.2.2016. Kyselyn linkkiä jaettiin Facebookissa kyselyn tekijän omalla sivulla, josta se jaettiin kaksi kertaa. Lisäksi kyselyn linkki meni eri Facebookin ryhmiin kuten omille luokkakavereille sekä Seikkailijattaret -ryhmään ja HOAS Hermannin –ryhmään. Samana päivänä kyselyn linkki jaettiin myös neljällä eri keskustelupalstalla: Palloilijoiden, MeNaiset – lehden keskustelupalstalla, Suomi 24 – foorumilla sekä Anna – lehden keskustelupalstalla. Kahden päivän aikana vastauksia oli jo lähes 100, mutta kyselyä päätettiin pitää jaossa yhteensä viikon ajan. Kyselyn linkki jaettiin vielä kerran tekijän Facebookissa, mutta kovin montaa uutta vastausta ei valitettavasti enää tullut. Vastaajista suuri osa oli naispuoleisia ikäluokaltaan 21–35-vuotiaita, joten tutkija pyysi tuttavapiiristään erityisesti miehiä ja vanhempia ihmisiä vastaamaan kyselyyn. Tiistaina 9.2.2016 kyselyn linkki suljettiin Webropol-sivustolla vastaajamäärän ollessa 109.

Kyselyn alussa kysyttiin neljä peruskysymystä, joilla haluttiin saada hieman taustatietoa vastaajista. Aluksi kysyttiin vastaajien sukupuolta ja ikää, jotta saadaan tietoon onko eri ikäluokilla tai sukupuolella eroja heidän mielipiteissään. Kolmantena kysyttiin vastaajien asuinpaikkaa, jotta saadaan selville, onko eri paikkakunnilla erilaisia mielipiteitä. Neljäntenä kysyttiin vastaajan matkustuskokemuksista, eli kuinka monta kertaa vuodessa matkustaa ulkomaille. Tämä tahdottiin kysyä sen takia, että tiedetään vastaajan matkustustaustoja ja voidaan päätellä, vaikuttaako vastaajan matkustushistoria heidän mielipiteisiinsä.

Peruskysymysten jälkeen oli avoin kysymys, jossa kysyttiin mitä vastaajille tulee mieleen Kreikan saaristosta lomakohteena. Itse kysely haluttiin aloittaa avoimella kysymyksellä, jotta vastaukset olisivat ihmisten omia mielikuvia eikä valmiiksi annettuja vaihtoehtoja. Seuraavaksi kysyttiin onko vastaaja aiemmin matkustanut Kreikan saaristoon. Mikäli vastaaja oli matkustanut, esitettiin hänelle vielä kaksi kysymystä eli kuinka monta kertaa hän on kohteessa käynyt ja kuinka paljon hän tykkäsi kohteesta. Nämä kysyttiin siksi, että tiedetään kuinka moni kyselyyn vastanneista on matkustanut Kreikan saaristoon ja mitä mieltä he olivat siitä. Nämä taas auttavat saamaan tiedon siitä, onko aiemmalla matkus-

tuskokemuksella Kreikkaan vaikutusta siihen, lähtisikö vastaaja sinne uudestaan nyt pakolaiskriisin aikana. Seuraavaksi kysyttiin mistä ja kuinka paljon vastaaja on seurannut pakolaiskriisiä, jotta saadaan tietää kuinka tietoinen vastaaja on Kreikan pakolaiskriisistä. Tästä seuraava oli kyselyn tärkein kysymys, eli olisiko vastaaja valmis matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016. Tämän jälkeen haluttiin selvittää onko Kreikan aiemmilla kriiseillä ollut vaikutusta vastaajien matkustuspäätökseen, jotta saadaan peilausta teoriaan matkailun eri kriiseistä. Kysymyksessä kysyttiin siis onko Kreikan talouskriisi, mielenosoitukset ja lakot, malariariski tai metsäpalot ja tulvat vaikuttaneet vastaajan matkustuspäätökseen aiemmin. Seuraavaksi kysyttiin kuinka paljon media, perhe ja ystävät, matkanjärjestäjän suositukset ja Ulkoministeriön matkustustiedote vaikuttavat vastaajan matkustuspäätökseen. Tämän jälkeen seurasi väittämäkysely, eli oli 11 väittämää, johon vastaaja pystyi vastaamaan välillä täysin samaa mieltä ja täysin eri mieltä. Lopuksi vielä kysyttiin mitä tietoa tai tukea vastaajat tahtoisivat matkatoimistolta ennen reissuun lähtöä, mikäli lähtisivät valmismatkalle Kreikan saaristoon.

4.3 Tutkimuksen luotettavuus

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa vastausten luotettavuuteen vaikuttaa vastausten määrä sekä vastaajien taustatiedot eli se, kuinka erilaisia vastaajat ovat. Vastaajia tulisi siis olla tarpeeksi useita, jotta tuloksia voitaisiin yleistää ja lisäksi esimerkiksi eri ikäisiä vastaajia tulisi olla suhteessa yhtä monta. Kaikissa tutkimuksissa tulee arvioida tutkimuksen luotettavuus, vaikka virheiden syntymistä pyritään toki välttämään. Usein tutkimuksien luotettavuutta arvioidaan ainakin kahdella tavalla: tutkimuksen reliaabelius eli tulosten toistettavuus ja validius eli tuloksien pätevyys. Tutkimuksen reliaabelius tarkoittaa siis tutkimuksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia ja tutkimuksen validius tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Tutkimuksen reliaabelius voidaan todeta esimerkiksi siten, että jos samaa henkilöä tutkitaan eri tutkimuskerroilla ja saadaan sama tulos, voidaan tutkimuksen tulokset todeta reliaabeleiksi. Validius on tärkeä siinä mielessä, että tutkimusmenetelmät eivät aina vastaa todellisuutta, sillä kyselylomakkeen kysymyksiin saadaan juuri ne vastaukset, miten vastaaja on kysymyksen ymmärtänyt. Mikäli tutkija kuitenkin käsittelee tuloksia oman alkuperäisen ajattelumallinsa mukaisesti, tuloksia ei silloin voida pitää tosina ja pätevinä. (Hirsjärvi ym. 2007, 174–175, 226–227.)

Tähän kyselyyn vastasi 109 henkilöä, mikä on määrältään pieni otos ottaen huomioon sen, että tutkimuksella pyritään saada selville suomalaisten mielipidettä. Kyselyyn vastasi myös huomattavan suuri määrä naisia (72,5 %), joista suuri osa oli ikäluokaltaan 21–35-vuotiaita (81 %). Lisäksi myös vain yksi vastaaja oli 20-vuotias tai alle. Vanhempia vas-

tanneita oli jonkin verran, mutta selvä enemmistö oli kuitenkin nuoria naisia, mikä alentaa tutkimuksen luotettavuutta jonkin verran, mutta antaa kuitenkin suuntaa antavan tuloksen tutkimuksen ongelmaan. Vastanneilta kysyttiin myös asuinpaikkaa, jotta voitaisiin arvioida onko eri paikkakunnilla asuvilla erilaisia näkemyksiä, mutta suurin osa vastanneista oli Etelä-Suomesta ja varsinkin pääkaupunkiseudulta, joten tutkimuksessa saadaan siis lähinnä näillä alueilla asuvien näkemyksiä.

Tässä tutkimuksessa tutkimuksen pääongelmaa eli miten Kreikan pakolaiskriisi vaikuttaa suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon, käsiteltiin tarkemmin kolmessa kysymyksessä (kysymykset 5, 10 ja 13). Ensimmäinen kysymys näistä oli avoin kysymys mitä vastaajille tulee mieleen Kreikan saaristosta lomakohteena. Avoimella kysymyksellä pyrittiin saada vastaajien aitoja mielipiteitä ilman valmiiksi annettuja vaihtoehtoja ja näin ollen pyrittiin tutkimuksesta saada mahdollisimman luotettava. Tämän jälkeen toinen kysymys oli suora kysymys vastaajalle onko hän valmis matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016. Tämä oli tutkimuksen kannalta tärkeä kysymys, sillä tutkimuksella haluttiin selvittää onko pakolaiskriisi jollain tavalla laskenut suomalaisten innostusta Kreikan saaristoon matkailuun. Tämän kysymyksen luotettavuuteen saattoi kuitenkin vaikuttaa myös se, että joitain vastaajia ei välttämättä kiinnosta Kreikka matkakohteena ylipäänsä tai se, että he eivät yleensä matkusta ollenkaan. Näin ollen osa vastanneista ei välttämättä osannut yhdistää kysymystä pakolaiskriisiin. Viimeinen kysymys oli 11 väittämän sarja, johon pystyi vastaamaan olevansa täysin samaa mieltä, osittain samaa mieltä, osittain eri mieltä, täysin eri mieltä sekä en osaa sanoa. Väittämiin vastanneista jotkut eivät välttämättä olleet kuitenkaan kerenneet/jaksaneet ajatella asiaa kovin paljon, vaan vastasivat vain nopeasti, sillä en osaa sanoa – vastauksia tuli yllättävän paljon joihinkin väittämiin. Jotkin väittämät saattoivat myös olla osalle vastaajista hieman arkaluonteisia, joten kyseilyn anonymisyydestä huolimatta saatettiin antaa hieman eri vastauksia kuin mitä oikeasti ollaan mieltä.

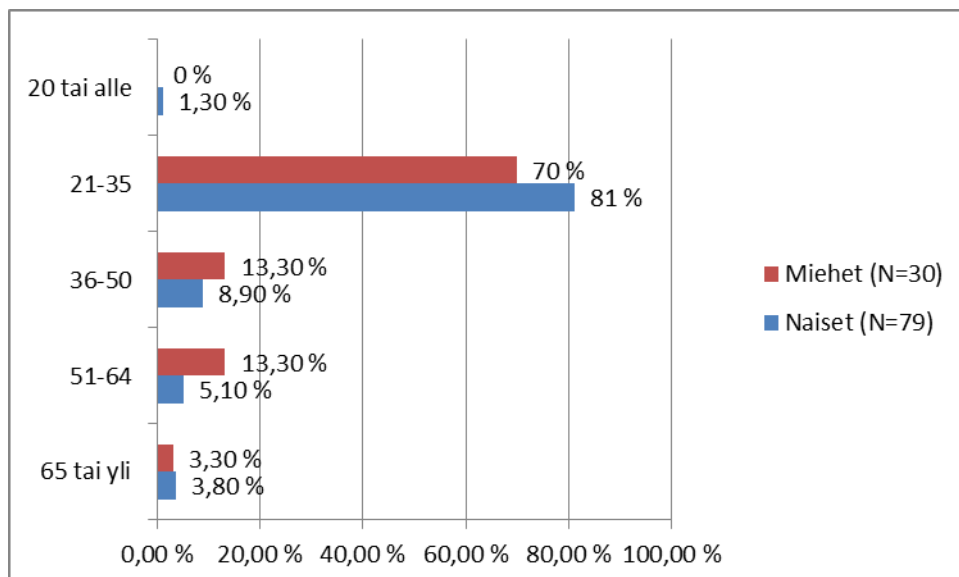
Vaikka tutkimuksen tuloksilla saavutettiin tutkimuksen tavoite, olisi tutkimuksen luotettavuutta voitu parantaa sillä, että olisi saatu eri sukupuolta olevia vastaajia, eri ikäluokkien vastaajia sekä eri puolilla Suomea asuvia vastaajia kaikkia tasavertainen määrä. Tutkimuksen tulokset ovat kuitenkin suuntaa antavia, vaikka tutkimuksen vastaajista suuri osa olikin Etelä-Suomessa asuvia nuoria naisia.

5 Tutkimuksen tulokset

Tässä luvussa käydään läpi tutkimuksen kyselyn tulokset. Kyselyyn vastasi yhteensä 109 ihmistä. Aluksi analysoidaan kyselyyn vastanneiden taustatiedot ja tämän jälkeen analysoidaan heidän vastauksiaan Kreikan saaristosta ja sinne matkailusta sekä Kreikan pakolaiskriisistä.

5.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä 109 ihmistä, joista 79 eli 72,5 % oli naisia ja 30 eli 27,5 % miehiä. Vastaajat oli jaettu viiteen ikäryhmään ja heidän ikänsä vaihtelivat 20 tai alle 20-vuotiaista 65-vuotiaisiin tai yli 65-vuotiaisiin. Suurin osa vastaajista eli 78 % kuuluivat ikäryhmään 21–35 mihin on varmasti syynä tutkijan oman verkoston ikäjakauma. Toiseksi suurin ikäryhmä oli 36 – 50-vuotiaat, joita oli yhteensä 10 % vastanneista. Vähiten vastanneita oli ikäryhmässä 20-vuotiaat tai alle, sillä tästä ikäluokasta saatiin vain yksi vastaaja. Vastaajien ikäryhmät erosivat jonkun verran miesten ja naisten välillä, sillä esimerkiksi 51–64-vuotiaista 13,3 % oli miehiä kun taas naisia oli vain 5,1 %, yhteisprosentin tässä ikäluokassa ollen 7,3 %. Vertauksena naisia (81 %) oli enemmän ikäryhmässä 21–35-vuotiaat, miesten prosenttimäärän jäädessä tässä ikäryhmässä 70 %:iin. Kuviosta 4 voidaan tarkastella tarkemmin sukupuolien välistä ikäjakaumaa.

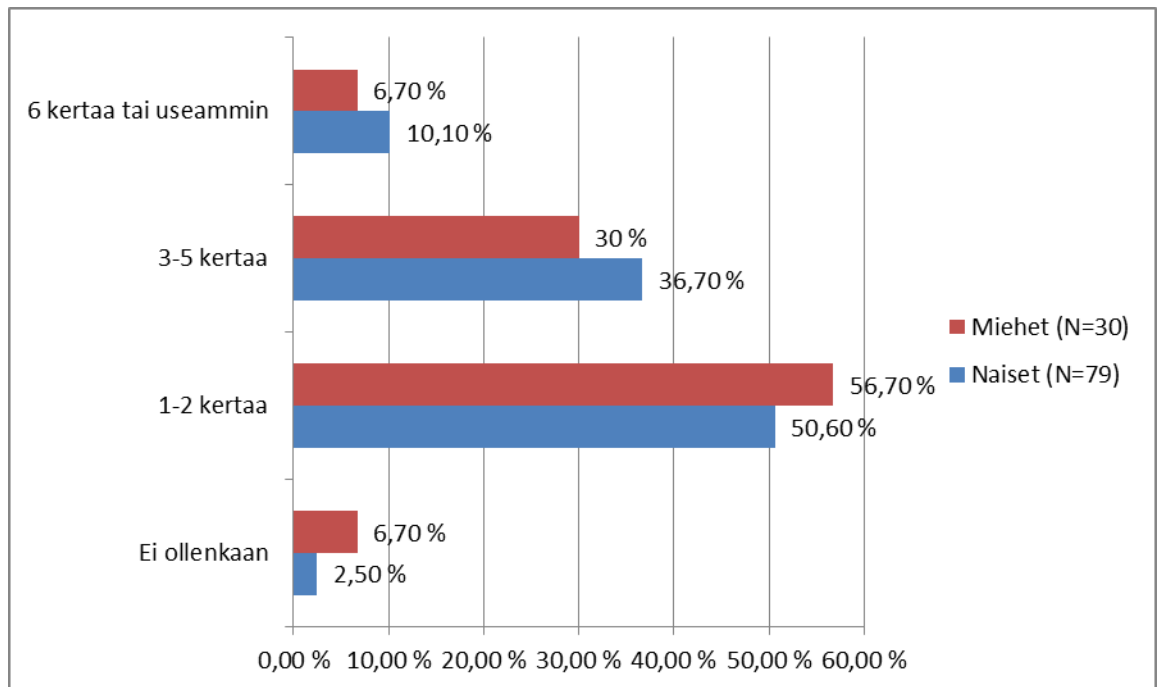


Kuvio 4. Vastaajien ikäjakaumat sukupuolen perusteella (N=109).

län ja sukupuolen jälkeen vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä asuinpaikkaa, jolla pyrittiin saamaan tietoon onko eri puolilla Suomea asuvilla erilaisia mielipiteitä tutkimuksen aiheesta. Kuitenkin jopa puolet kyselyyn vastanneista (50 %) asui Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla asui tämän lisäksi vielä Vantaalla 4,7 % ja Espoossa 3,8 %. Porvoossa

asui vastaajista toisista eniten ihmisiä (5,7 %) ja loput paikkakunnat jakautuivat pienempiin prosenttimääriin. Kyselyyn vastanneista siis suurin osa on kotoisin Etelä-Suomesta.

Näiden lisäksi vastaajilta haluttiin saada taustatietona selville kuinka usein he matkustavat ulkomaille, jotta saataisiin tietoon, onko vastanneiden kesken eroja sen perusteella matkustavatko he paljon vai vähän. Yli puolet vastanneista (52,3 %) matkustaa ulkomaille 1-2 kertaa vuodessa. Vastaajista 34,9 % matkustaa ulkomaille 3-5 kertaa vuodessa ja kuudesti tai useammin ulkomaille matkustaa vastaajista 9,2 %. Vastaajista ei ollenkaan matkustavia oli 3,7 %. Sukupuolien välillä ei ollut hirveästi eroja, mutta vastaajien kesken naiset tuntuivat olevan hieman innokkaampia matkustamaan, sillä kuten alla olevasta taulukosta huomaa, oli naisilla suuremmat prosenttimäärät kahdessa eniten matkoja tekevien määrässä.

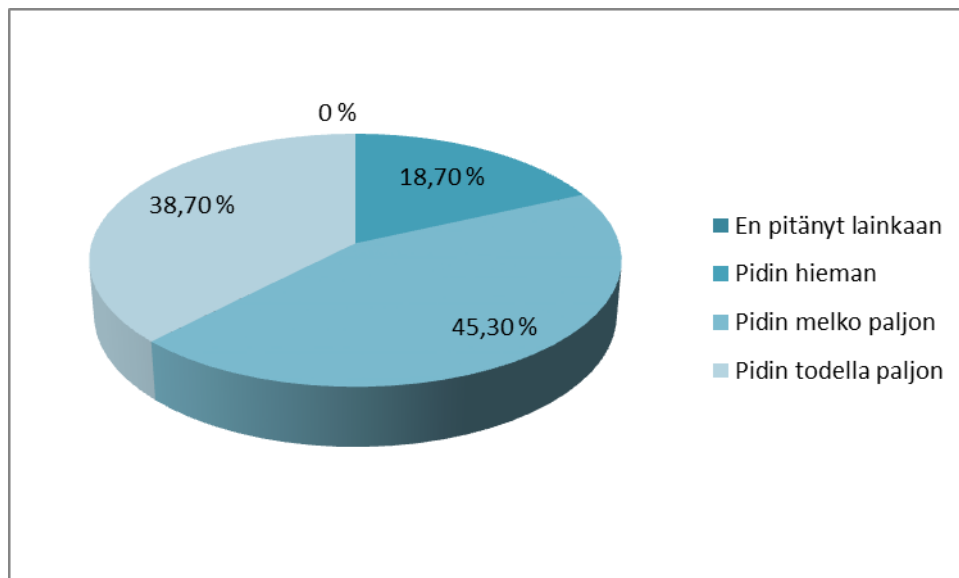


Kuvio 5. Sukupuolten väliset erot matkojen määrässä vuosittain.

Ikäryhmissä ei ollut suuria eroja sen suhteen kuinka usein he matkustavat ulkomaille. Esimerkiksi 36–50-vuotiaista 54,5 % matkustaa ulkomaille 1-2 kertaa vuodessa ja 27,3 % matkustaa ulkomaille 3-5 kertaa vuodessa kun taas 21–35-vuotiaista 51,8 % matkustaa ulkomaille 1-2 kertaa vuodessa ja 34,1 % matkustaa 3-5 kertaa vuodessa. Ainoastaan vanhemmat ikäluokat matkustivat hieman useammin sillä sekä 51–64-vuotiaista ja yli 65-vuotiaista 50 % matkustaa 1-2 kertaa vuodessa ulkomaille ja toiset 50 % 3-5 kertaa vuodessa. Tähän varmasti vaikuttaa eläkeikä sekä se, että rahallinen tilanne on myös ehkä hieman parempi kuin nuoremmilla ikäluokilla.

set auttavat toisia ihmisiä, jotka ovat saapumassa kumiveneillä maahan. Positiivinen mielikuva muuttuu negatiiviseen suuntaan.”

Seuraavaksi kysyttiin ovatko vastaajat aiemmin matkustaneet Kreikan saaristoon. Kysymyksen tuloksista huomaa, että Kreikka on yksi suosituimmista matkakohteista suomalaisten keskuudessa niin kuin teoriaosuudessaakin käy ilmi, sillä vastaajista 76 henkilöä, eli 69,7 %, oli aiemmin matkustanut Kreikan saaristoon. Naisilla tulos oli hieman suurempi (74,7 %) kuin miehillä (56,7 %). Suurin osa vastaajista oli käynyt Kreikan saaristossa 1-2 kertaa (70,3 %) ja 3-4 kohteessa käyneitä oli 18,9 %. Useammin kuin viidesti saaristossa käyneitä oli 10,8 %, joten myös todella kokeneita Kreikan matkajia vastaajien joukosta löytyy. Seuraavassa kysymyksessä kysyttiin kuinka paljon Kreikan saaristossa matkanneet olivat pitäneet kohteesta. Alla olevasta kuviosta nähdään, että suurin osa vastaajista oli pitänyt kohteesta melko paljon ja kukaan ei ollut vastannut että ei pitänyt kohteesta ollenkaan.



Kuvio 7. Vastaukset kysymykseen piditkö Kreikan saaristosta lomakohteena (N=75).

Yhteenvetona yleisesti ottaen Kreikan saaristo on siis suurelle osalle vastaajista tuttu lomakohde ja lisäksi myös miellyttävä sellainen. Päällimmäinen mielikuva Kreikan saaristosta vastanneilla oli lämpö, ruoka ja maisemat. Vain harvalla oli negatiivista sanottavaa Kreikan saaristosta ja suurin osa siellä käyneistä piti kohteesta melko paljon tai todella paljon.

5.3 Kreikka ja pakolaiskriisi

Itse Kreikan pakolaiskriisiin liittyen ensimmäinen kysymys oli mistä ja kuinka paljon olet seurannut Kreikan pakolaiskriisin tapahtumia. Kysymyksen vaihtoehdot olivat sanomalehdet ja iltapäivälehdet, TV-uutiset, sosiaalinen media, tuttavat ja ystävät ja jostain muualta, mistä. Suuri osa tuntui olevan ainakin kohtalaisen hyvin perillä pakolaiskriisistä, mutta oli myös vastaajia, jotka eivät olleet juurikaan seuranneet asiaa. Kuten alla olevasta taulukosta huomataan, paljon pakolaiskriisiä mistään kanavasta seuranneita ei ollut kovin paljon. Osa kuitenkin vastasi saaneensa tietoa myös esimerkiksi internetistä, sekä asiantuntijoiden raporteista ja tieteellisistä tutkimuksista. Yksi vastanneista oli myös kuullut tilanteesta paikallisilta ja nähneensä itse tapahtumien etenemistä ollessaan Kreikan saaristossa töissä viime kesänä. Eniten tapahtumia seurattiin sanomalehdistä ja iltapäivälehdistä sekä TV-uutisista. Vähiten asiasta oli puhetta ystävien ja tuttavien keskuudessa.

Taulukko 5. Mistä ja kuinka paljon olet seurannut Kreikan pakolaiskriisin tapahtumia? (N=109)

	En lainkaan	Vähän	Jonkin verran	Paljon
Sanomalehdet, iltapäivälehdet	7	29	51	22
TV-uutiset	16	34	46	13
Sosiaalinen media	16	40	41	12
Tuttavat ja ystävät	27	53	24	5
Jostain muualta, mistä?	29	1	4	2
Yhteensä	95	157	166	54

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin olisivatko he valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016. Suurin osa vastaajista eli 80 henkilöä (73,4 %) oli valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon ja vastaajista 29 (26,6 %) eivät olleet valmiita matkustamaan saaristoon kesän 2016 aikana. Naisilla ja miehillä ei ollut suuremmin eroja vastauksissaan, miesten kuitenkin ollessa hieman innokkaampia matkustamaan kohteeseen. Ikäryhmien välillä vastauksissa ei ollut juurikaan eroja, ainoastaan 36–50 –vuotiaiden keskuudessa halukkuus matkustaa oli koko otannan tulosta pienempi (63,6 %), vaikkakin myös heistä suurin osa oli valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon. Verratessa tuloksia vastaajien aiempiin matkailutottumuksiin kävi ilmi, että ne vastaajat, jotka eivät ylipäättänsä matkusta

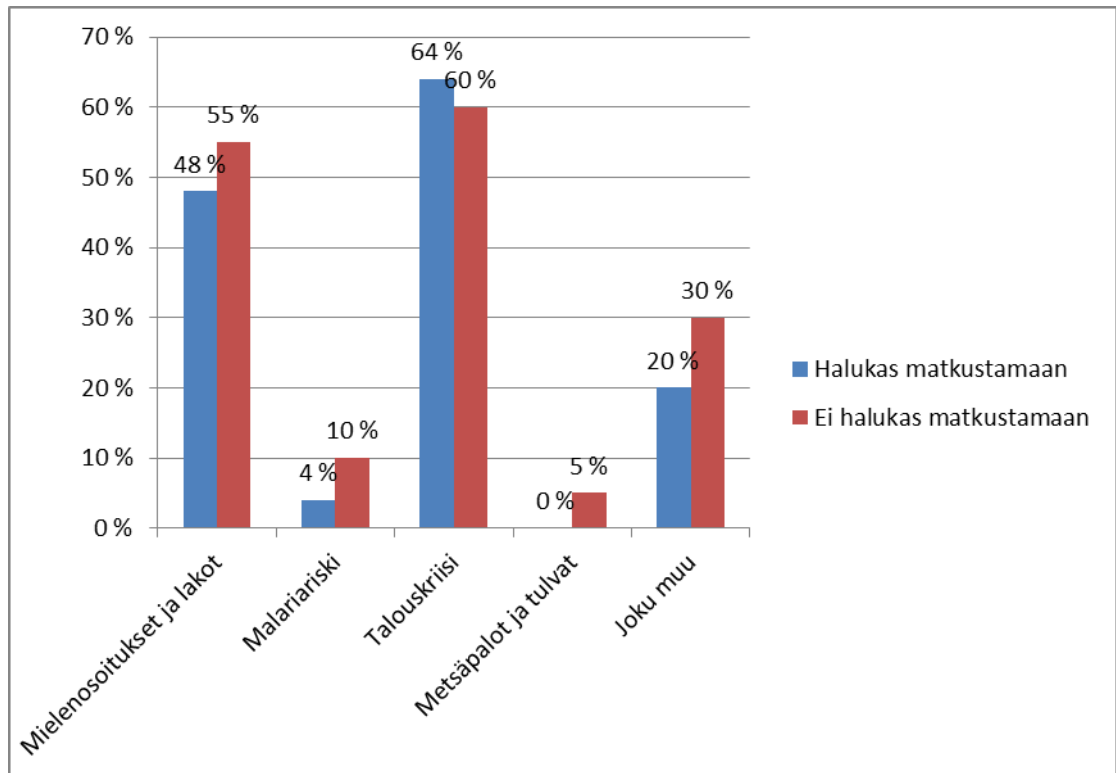
juuri ollenkaan, eivät myöskään ole kiinnostuneita matkustamaan Kreikan saaristoon. Näin ollen voidaan sanoa, että pakolaiskriisi ei ole välttämättä syynä siihen, miksi jotkut ovat vastanneet että eivät halua matkustaa Kreikan saaristoon kesällä 2016. Vastaajien aiempi matkustuskokemus Kreikan saaristoon ei vaikuttanut heidän halukkuuteensa matkustaa saaristoon tällä hetkellä, sillä aiemmin Kreikkaan matkustaneista 73,6 % ja ei matkustaneista 72,7 % olivat valmiita matkustamaan saaristoon.

Kreikan saaristoon useita kertoja matkustaneista (yli 3 kertaa (N = 22)) suurin osa (90,1 %) olivat valmiita matkustamaan myös tällä hetkellä saaristoon. Jos henkilö oli vastannut pitävänsä kohteesta paljon, hän myös olisi lähes varmasti (96,6 %) jatkossakin valmis lähtemään saaristoon, ja jos vastaaja piti hieman saaristosta, niin innokkuus laski huomattavasti (35,5 %). Pakolaiskriisin tapahtumia paljon seuranneiden joukossa halukkuus matkustaa saaristoon oli alhaisempi kuin muiden. Keskiarvolta saaristoon mielellään tällä hetkellä matkustavia oli 4,9 % (68,5 %) vähemmän niiden joukossa, jotka seurasivat pakolaiskriisiä jonkin verran tai paljon. Ei ollenkaan tai vähän kriisiä eri lähteistä seuranneiden halukkuus matkustaa oli 4,3 % (77,7 %) korkeampi kuin koko otannan. Se, mistä kanavista on seurannut kriisin tapahtumia, ei tulosten perusteella vaikuta matkustushalukkuuteen olennaisesti.

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin onko joku Kreikan aiempi kriisi vaikuttanut heidän matkustuspäätökseensä. Vastausvaihtoehdot olivat mielenosoitukset ja lakot, malariariski, talouskriisi, metsäpalot ja tulvat ja joku muu ja siinä tarkentavana kysymyksenä mikä. Eniten vastaajien matkustuspäätökseen on vaikuttanut talouskriisi (28 vastaajaa eli 62,2 %, N=45) sekä mielenosoitukset ja lakot (23 vastaajaa eli 51,1 %, N=45). Vähiten vastaajien mukaan on vaikuttanut metsäpalot ja tulvat (yksi vastaaja). Joku muu kohtaan ei varsinaisesti tullut Kreikan kriiseihin liittyviä vaihtoehtoja, vaan vastauksissa on sanottu mm. *"löytyy kiinnostavampia matkakohteita"* ja *"ei napostelee"*. Yksi mainitsi vastauksessaan myös pakolaiset. Vertauksena niiden vastaajien välillä, jotka eivät olleet halukkaita matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016, ja jotka olivat halukkaita matkustamaan saaristoon tällä hetkellä, huomattiin eroavaisuuksia jonkin verran. Kuten kuviosta 8 huomataan, pääasiassa ne vastaajat, jotka eivät olleet halukkaita matkustamaan Kreikan saaristoon tällä hetkellä, olivat vastanneet myös muiden kriisien vaikuttaneen matkustuspäätökseensä enemmän kuin niillä, jotka olivat halukkaita matkustamaan.

Tästä voidaan päätellä, että vastaajat, jotka eivät olleet halukkaita matkustamaan Kreikan saaristoon pakolaiskriisin ollessa valloillaan, ovat myös herkempiä muille kriiseille, mutta täytyy myös muistaa, että erot vastaajien välillä eivät olleet kovin suuria. Ylipäänsä Kreikan aiemmilla kriiseillä ei ole ollut kuitenkaan kovin paljon vaikutusta matkustuspäätöksiin,

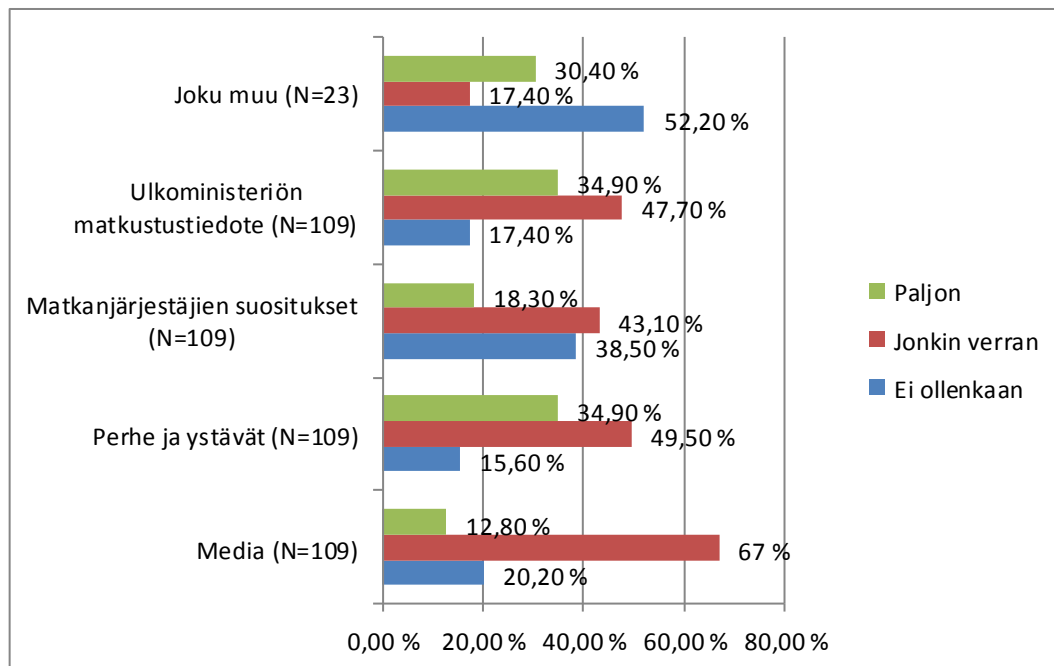
sillä koko kyselyn vastaajamäärän ollessa 109, suurimman vaikuttajan eli talouskriisin vastaajamäärä oli vain 28 vastaajaa eli 25,6 %.



Kuvio 8. Vastaukset aiempien kriisien vaikutuksesta matkustuspäätökseen. (N=45)

Seuraavaksi kyselyssä kysyttiin kuinka paljon media, perhe ja ystävät, matkanjärjestäjien suositukset ja ulkoministeriön matkustustiedote vaikuttavat matkustuspäätökseen. Lisänä oli myös vastausvaihtoehto joku muu ja täydentävänä kysymyksenä tähän ”mikä”. Vastausvaihtoehtoina oli ”ei ollenkaan”, ”jonkin verran” ja ”paljon”. Kuten kuviosta 9 nähdään, eniten vastaajien matkustuspäätökseen vaikutti perhe ja ystävät ja Ulkoministeriön matkustustiedote, joihin kumpaankin tuli ”paljon” vastauksia 38 (34,9 %). Vertauksena vähiten ”paljon” vastauksia sai media, johon tuli yhteensä 14 vastausta (12,8 %). Media sai kuitenkin selkeästi eniten vastauksia ”jonkin verran” kohtaan, johon tuli 73 vastausta (67 %), kun taas esimerkiksi Ulkoministeriön matkustustiedote keräsi ”jonkin verran” vastaukseen 52 vastausta (47,7 %) ja perhe ja ystävät 54 vastausta (49,5 %). Kaikkein vähiten vastaajiin vaikutti matkanjärjestäjien suositukset, sillä ”ei ollenkaan” vastaukseen tuli jopa 42 vastausta (38,5 %). Tuloksista voidaan päätellä, että suurin vaikutusvalta matkailijoihin on ystävillä ja perheellä sekä Ulkoministeriön matkustustiedotteella. Tämä on siinä mielessä hyvä asia, sillä esimerkiksi Finnmatkat vastasi sähköpostikyselyssä, että asiakkaiden tiedottaminen on Ulkoministeriön tehtävä. Medialla on myös toki valtaa, mutta enemmän matkustajat haluavat käytännön neuvoja ja kokemuksia lähimmäisiltään sekä virallisen ja

faktoihin perustuvan informaation Ulkoministeriöltä. Myös matkanjärjestäjillä on vaikutusta matkailijoiden matkustuspäätökseen, mutta selvästi vähemmän kuin muilla vaihtoehdoilla.



Kuvio 9. Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttavat matkustuspäätökseesi?

Vastaajat kirjasivat myös ”joku muu, mikä?” kohtaan omia näkemyksiään ja seuraavat vastaukset vaikuttavat heidän päätöksiin jonkin verran: ”Netistä saatu tieto”, ”oma fiilis, mitä matkalta haluan. Harvoin etsin täydellistä lomaa, enemmän kiinnostaa seikkailu ja nähdä todellista elämää”, ”näiden kaikkien luoma yhteismielikuva/ennakkoluulo”. Paljon vastaajien matkustuspäätökseen vaikuttaa mm. raha, terve järki ja oma kiinnostus sekä arvot ja kunnioitus paikallista elämänmenoa kohtaan.

Seuraavan kysymyksen aiheena oli mitä vastaajat ajattelevat Kreikan saaristosta loma-kohteena vuonna 2016 ja kysymyksessä esitettiin 11 eri väitettä, joihin pystyi vastaamaan asteikolla 1-5 täysin eri mieltä ja täysin samaa mieltä. Vastausvaihtoehto en osaa sanoa oli myös mukana. Väittämät olivat järjestyksessä: 1. Yhtä kiinnostava kuin ennenkin 2. Jos matkustaisin sinne, valitsisin kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy 3. Ostaisin matkan matkatoimistosta, koska se on turvallinen vaihtoehto 4. Jos lähtisin, voisin tarvikkeita pakolaisille Suomesta 5. Paikan päällä ostaisin pakolaisille ruokaa ja juomaa 6. Pelkäisin, että pakolaiset levittäisivät tauteja 7. Pelkäisin, että pakolaiset voisivat ryöstää minut 8. Kohteena sopiva lapsiperheille 9. Kohteena sopiva yksinmatkustaville 10. Kohteena sopiva iäkkäämmille 11. Kohde ei kiinnosta Välimereen hukkuneiden vuoksi. Alla olevassa taulukossa nähdään jokaisen väitteen vastausmäärät jokaisessa eri vastausvaihtoehdossa.

Taulukko 6. Mitä ajattelet Kreikan saaristosta lomakohteena vuonna 2016? (N=109).

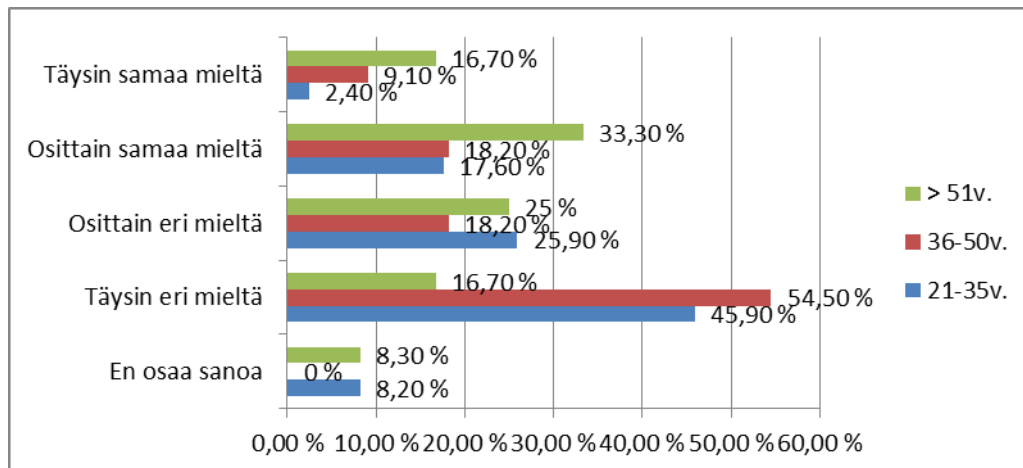
Väittämä	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
1. Yhtä kiinnostava kuin ennenkin	5	5	15	43	41
2. Jos matkustaisin sinne, valitsisin kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy	6	10	24	49	20
3. Ostaisin matkan matkatoimistosta, koska se on turvallinen vaihtoehto	8	47	27	22	5
4. Jos lähtisin, voisin tarvikkeita pakolaisille Suomesta	13	48	26	17	5
5. Paikan päällä ostaisin pakolaisille ruokaa ja juomaa	24	43	17	20	5
6. Pelkäisin, että pakolaiset levittäisivät tauteja	12	61	21	10	5
7. Pelkäisin, että pakolaiset voisivat ryöstää minut	8	35	35	27	4
8. Kohteena sopiva lapsiperheille	18	13	19	38	21
9. Kohteena sopiva yksinmatkustaville	13	5	18	40	33
10. Kohteena sopiva iäkkäämmille	17	12	18	37	25
11. Kohde ei kiinnosta Välimeren hukkuneiden uhrien vuoksi	12	66	22	7	2

Ensimmäisen väittämän vastaajista 37,6 % oli täysin samaa mieltä ja 39,4 % oli osittain samaa mieltä. Vastaajista 13,8 % oli osittain eri mieltä ja vain 4,6 % täysin eri mieltä. Väittämään ei osannut vastata 4,6 %. Erot olivat kuitenkin suuret, kun vertasi vastauksia henkilöiden välillä, jotka olivat vastanneet olevansa valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016 ja jotka eivät olleet valmiita matkustamaan saaristoon. Esimerkiksi täysin samaa mieltä oli halukkaista matkustamaan 40 % kun taas ei halukkaista matkustamaan vain 10 %. Osittain samaa mieltä – vaihtoehdossa prosenttimäärät olivat 48 % ja 20

%. Tulokset näkyvät myös toisinpäin, kun osittain eri mieltä olleista 12 % oli halukkaita matkustamaan ja 40 % ei ollut halukkaita matkustamaan ja täysin eri mieltä olleista prosenttiluvut olivat 0 % ja 20 %. Niiden kesken, jotka aiemmin vastasivat, että eivät ole halukkaita matkustamaan Kreikan saaristoon, voidaan päätellä, että yhtenä syynä tähän pidetään sitä, että Kreikan saaristo ei ole heistä enää yhtä kiinnostava kuin aiemmin.

Väittämän kaksi tuloksista käy kuitenkin ilmi, että suurin osa valitsisi mieluummin kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy. Vastaajista 18,3 % vastasi olleensa täysin samaa mieltä siitä, että mikäli matkustaisi kohteeseen, niin valitsisi semmoisen kohteen, missä pakolaiskriisi ei näy ja jopa 45 % vastaajista oli asiasta osittain samaa mieltä. Osittain eri mieltä tästä oli 22 % ja täysin eri mieltä oli 9,2 %. Väittämään ei osannut vastata 5,5 % vastaajista. Tulosten pohjalta kuitenkin yli puolet niistä, jotka pitivät Kreikan saaristoa yhä kiinnostavana kohteena, valitsisivat mieluummin kohteen, jossa pakolaiskriisin vaikutukset ei näy. Ikäryhmissä oli aika paljon eroa, sillä yli 36-vuotiaista vastaajista lähes kaikki olivat väittämän kanssa joko täysin samaa mieltä tai osittain samaa mieltä kun taas 21–35-vuotiaista 15,3 % vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 41,2 % osittain samaa mieltä.

Väittämästä kolme selvisi, että suurin osa vastanneista ei ostaisi matkaa matkatoimistosta, vastausten jakautuessa 43,1 % täysin eri mieltä, 24,8 % osittain eri mieltä, 20,2 % osittain samaa mieltä ja 4,6 % täysin samaa mieltä. Kuten kuviosta 10 nähdään, mieluiten matkatoimistosta matkan ostaisivat iäkkäämmät vastaajat.



Kuvio 10. Ikäryhmien vastaukset väittämään kolme (N=109).

Väittämän neljä vastausten mukaan suurin osa ei olisi viemässä tarvikkeita pakolaisille. Vastauksista täysin eri mieltä oli 44 % ja osittain eri mieltä 23,9 %. Näin saadaan siis yhteensä jopa 67,9 % vastanneista, jotka eivät todennäköisesti olisi valmiita viemään tarvikkeita pakolaisille Suomesta. Osittain samaa mieltä oli 15,6 % ja vain 4,6 % oli täysin sa-

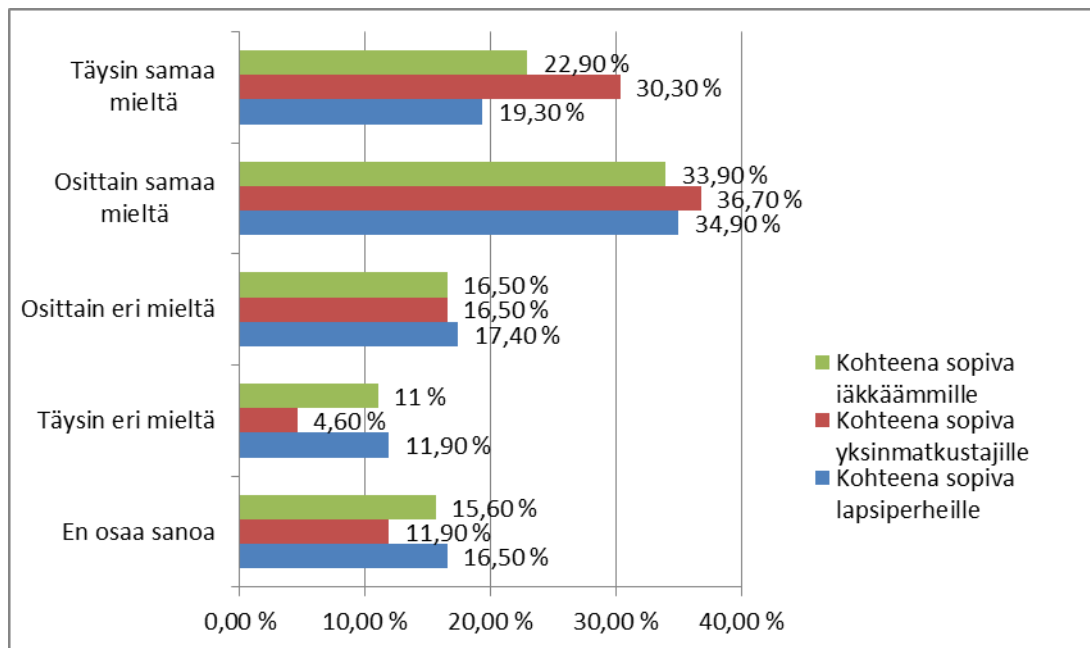
maa mieltä väittämän kanssa. Vaikka enemmistö oli eri mieltä väittämästä, olisi matkajärjestäjien viime vuonna tarjoama 10 kilon lisä matkatavaroihin pakolaisten avustustavarten yhä tarpeellinen ja toisi varmasti paljon apua kriisialueelle, sillä yhteensä valmiita avustamaan kaikista vastaajista on kuitenkin 20,2 % eli joka viides. Kysymykseen ei osannut vastata 11,9 % vastaajista. Naisten ja miesten välillä oli aika paljon eroja naisten ollessa innokkaampia avustamaan, sillä miehistä osittain eri mieltä tai täysin eri mieltä oli 86,6 % kun taas naisilla tulos oli 60,8 %. Lisäksi miehistä 0 % oli täysin samaa mieltä ja osittain samaa mieltä oli 6,7 % kun taas naisilla luvut olivat 6,3 % sekä 19 %. Ikäryhmittäin innokkaimpia avustajia olivat nuoret ikäluokassa 21–35. Heistä täysin tai osittain samaa mieltä oli 21,2 % ja täysin eri tai osittain eri mieltä 65,8 %. 36–50-vuotiaat olivat voimakkaimmin eri mieltä tarvikkeiden viennistä, sillä heistä jopa 81,8 % oli täysin eri mieltä väittämän kanssa ja 0 % oli täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Ikäryhmässä yli 50-vuotiaat täysin tai osittain eri mieltä oli 75 % vastanneista ja täysin tai osittain samaa mieltä 16,7 %. Tuloksista voidaan siis päätellä, että innokkain kohderyhmä matkatoimistojen lisäksi avustustarkoituksessa on 21–35-vuotiaat naiset. Vähiten innokkaita tuloksien perusteella ovat yli 36-vuotiaat miehet.

Väittämän viisi tulokset ovat kovin saman kaltaiset kuin edellisen väittämän. Suurin osa vastaajista ei olisi valmiita ostamaan ruokaa ja juomaa pakolaisille paikan päällä, sillä täysin eri mieltä väittämän kanssa oli yhteensä 39,4 % ja osittain eri mieltä oli 15,6 %. Ruoan ja juoman ostamisen suhteen ollaan kuitenkin hieman innokkaampia verrattuna edelliseen väittämään, sillä täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 4,6 % ja osittain samaa mieltä 18,3 %. Vastaajista jopa 22 % ei osannut vastata kysymykseen, joten väittäminen tuntuu olevan tapauskohtainen tai hankala vastata. Ikäryhmissä ja sukupuolten välillä tulokset menevät samankaltaisesti kuin edellisessä väittämässä nuorten naisten ollessa innokkaimpia avustamaan ja yli 36-vuotiaiden miesten ollessa vähiten innokkaita.

Väittämän kuusi mukaan suurin osa vastaajista ei pelkää, että pakolaiset levittäisivät tautteja, sillä täysin eri mieltä väittämän kanssa oli kaikista vastaajista jopa 56 % ja osittain eri mieltä 19,3 %. Osalla oli kuitenkin pientä huolta aiheesta, sillä täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 4,6 % ja osittain samaa mieltä 9,2 %. Sukupuolien välillä vastauksissa ei ollut juurikaan eroja. Ikäryhmien välillä oli suurehkojakin eroja yli 50-vuotiaiden ollessa kaikista vähiten huolissaan tautien leviämistä, sillä täysin tai osittain samaa mieltä väittämän kanssa heistä oli pyöreät 0 %. Eniten tautien leviämiseen uskoivat 36–50-vuotiaat, sillä heistä täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 27,3 % ja osittain samaa mieltä 9,1 %.

Väittämään seitsemän kaikista vastaajista täysin eri mieltä ja täysin samaa mieltä vastattiin 32,1 %, osittain samaa mieltä oli 24,8 % ja täysin eri mieltä 3,7 %. Väittämään ei osannut vastata 7,3 %. Pelko ryöstetyksi tulemisesta ei siis ole huomattavan suuri, muttei myöskään täysin olematon. Miesvastaajissa oli naisvastaajia hieman vähemmän samaa mieltä väittämään kanssa, miehistä 23,4 % ja naisista 30,3 % vastatessa osittain tai täysin samaa mieltä. Yli 50-vuotiaissa ei ollut yhtäkään vastausta osittain tai täysin samaa mieltä väittämän kanssa, heidän ollessa ikäryhmistä vähiten huolissaan aiheesta. Eniten ryöstetyksi tulemistä pelkäsivät 36–50-vuotiaat. Heistä täysin samaa mieltä oli jopa 18,2 % ja osittain samaa mieltä 36,4 %.

Väittämään 8, 9 ja 10 tulokset olivat samankaltaisia keskenään, kuten kuviosta 11 nähdään. Vastaajien mielestä kohde on kuitenkin kaikista sopivin yksinmatkustaville kun verrataan kohderyhmänä iäkkäämpiä ja lapsiperheitä. Osa vastanneista ei kuitenkaan osannut vastata väittämään, mikä voi johtua siitä, että kokemusta itse kohteesta ei ole. Sukupuolten välillä ei ollut juurikaan eroa vastauksissa. Ylipäättensä kohdetta kuitenkin pidetään hyvin sopivana kaikille näistä kohderyhmistä.



Kuvio 11. Väittämien 8, 9 ja 10 tulokset (N=109).

Väittämän 11 tuloksista selviää, että suurin osa vastaajista oli samaa mieltä siitä, että kohde kiinnostavuus ei kärsi hukkuneiden uhrien takia, sillä jopa 60,6 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä ja 20,2 % osittain eri mieltä. Osittain samaa mieltä väittämän kanssa oli 6,4 % vastanneista ja täysin samaa mieltä 1,8 % vastanneista. Väittämään ei osannut vastata 11 % vastanneista. Naisten ja miesten välillä oli jonkun verran eroja, sillä miehistä täysin samaa mieltä väittämän kanssa oli 0 % ja naisista täysin samaa mieltä oli 2,5 %.

kun taas miehistä täysin eri mieltä oli 70 % ja naisista 57 %. Niiden välillä, jotka vastasivat olevansa valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016 ja ne, jotka eivät olleet valmiita matkustamaan saaristoon kesällä 2016 oli jonkun verran eroja. Ne henkilöt, jotka olivat valmiita matkustamaan, olivat sitä mieltä, että asia ei ole heikentänyt kohteen kiinnostavuutta, sillä heistä vain 1,3 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä, ja 1,3 % oli myös osittain samaa mieltä. Niistä henkilöistä, jotka eivät olleet valmiita matkustamaan kohteeseen oli täysin samaa mieltä 3,4 % ja osittain samaa mieltä 20,7 %.

Kyselyn viimeinen kysymys oli avoin kysymys siitä, mitä tukea/tietoa vastaajat toivoisivat matkatoimistolta, mikäli he harkitsisivat pakettimatkaa Kreikan saaristoon. Vastauksia tähän tuli yhteensä 66 kappaletta, eli hieman yli puolet vastanneista vastasi viimeiseen kysymykseen. Liitteestä 3 voidaan nähdä kaikki vastaukset tähän tulleeeseen avoimeen kysymykseen. Suuri osa vastanneista vastasi lyhyesti toivovansa saavan yleistä tietoa pakolaiskriisistä sekä turvallisuustilanteesta ja monet myös toivoivat neuvoja siihen, kuinka he voisivat auttaa kohteessa. Oli kuitenkin myös useita, jotka eivät toivoneet mitään erityistä tietoa/tiedotetta pakolaiskriisistä. Monet myös painottivat sitä, että toivoisivat matkanjärjestäjiltä rehellisen ja realistisen tiedotteen kohteen sen hetkisestä tilanteesta. Muutamat olivat myös vastanneet toivovansa kohdekatsausta matkanjärjestäjiltä, missä pakolaiskriisi ei näy ja mahdollisuuden valita kohde sen perusteella. Yhteenvetona suurin osa vastanneista toivoisi matkanjärjestäjältä tiedotteen sen hetkisestä tilanteesta kohteessa ja nimenomaan vielä rehellisen ja realistisen, sillä heillä on kohteessa henkilöstöä, jotka näkevät kriisin vaikutukset itse. Turvallisuus oli suurin huolenaihe, joten siitä olisi varmasti tärkeää tiedottaa matkustajille, myös ilman erillistä kyselyä asiakkaan puolelta. Moni oli myös innokas auttamaan, joten varmasti myös tälle kesälle jonkinlainen avustumahdollisuus olisi hyvä.

6 Pohdinta

Yhteenvedon tutkimustuloksista voidaan päätellä, että Kreikan pakolaiskriisi ei ole vaikuttanut kovin paljon suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon ja sitä pidetään lähes yhtä kiinnostavana kohteena kuin ennenkin. Suurin huolenaihe vastanneiden kesken on turvallisuus, mutta osaa vastanneista myös kiinnostaa avustaminen kohteessa. Kreikan pakolaiskriisi tuntui huolettavan enemmän ihmisiä, jotka eivät matkusta kovin paljoa, kun taas paljon matkustavia vastanneita se ei tuntunut huolettavan. Silti huomattavan iso vastanneista valitsisi kohteekseen mieluummin sellaisen kohteen, jossa pakolaiskriisi ei juurikaan näy. Vastaaajan kuvailivat kohdetta pääpiirteittäin samalla tavalla kuin Rantapallo (2016), joten mielikuvat eivät ole muuttuneet pakolaiskriisin yhteydessä ja ovat pääasiassa positiivisia. Tutkimuksen tulokset peilasivat myös Tilastokeskuksen (2016) tilastoja siinä mielessä, että vastanneista reilusti yli puolet oli käynyt Kreikan saaristossa mikä taas vastaa aika hyvin Tilastokeskuksen kävijämääriä. Kuten SMALin (2016) sivuilta selvisi, matkustajamäärät olivat kuitenkin pudonneet hieman vuoden 2015 aikana, mutta se, liittyykö se millään tavalla pakolaiskriisiin, voidaan vain arvuutella.

Pakolaiskriisin tapahtumia oli vastaajien kesken seurattu jonkin verran ja pääasiassa median kautta, kuten TV-uutiset ja iltapäivä- ja sanomalehdet. Kun kysyttiin, olisiko valmis matkustamaan Kreikan saaristoon kesän 2016 aikana, suuri osa eli 73,4 % oli valmiita matkustamaan saaristoon. Täytyy kuitenkin muistaa, että vastanneista löytyy 26,6 %, jotka eivät ole valmiita matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016 ja kuten Glaesser (2006) mainitsi, ihmisistä aiheutuvat kriisit aiheuttavat paljon pidempi aikaisen uskon menetyksen kohteesta, kuin ihmisistä riippumattomat kriisit kuten luonnonkriisit. Mutta kuten Henderson (2007) mainitsi, kriisin vakavuus voidaan arvioida skaalalla ”vähäinen” tai ”merkittävä”, ja se voi myös olla paikallinen, kansallinen, alueellinen tai kansainvälinen ja se on ainakin varmaa, että pakolaiskriisi on kansainvälinen ja merkittävä kriisi niin matkailulle kuin koko ihmiskunnalle.

Tutkimuksessa saatiin myös tuloksia siihen, onko joku Kreikan aiempi kriisi vaikuttanut vastanneiden matkustuspäätökseen. Myös tästä huomataan, että ihmisten aiheuttamat kriisit vaikuttavat enemmän ja ehkä myös kauemmin ihmisten innostukseen matkustaa, sillä Kreikan talouskriisi ja mielenosoitukset ja lakot olivat vaikuttaneet vastaajien matkustuspäätökseen paljon enemmän kuin esimerkiksi malariariski tai metsäpalot ja tulvat. Kuten Lynch (2004) mainitsi, luonnonkatastrofit keräävät usein helpommin sympatiaa ja ymmärrystä ja vastaajissa olikin vain yksi, jonka matkustuspäätökseen metsäpalot ja tulvat olivat vaikuttaneet. Lynch (2004) mainitsi myös, että terveyskriiseillä ei ole yleensä tiedettyä loppumisaikaa, vaan on todennäköisempää, että kriisille tapahtuu hiljalleen lasku. Tä-

mä voi olla syynä siihen, että vain kolme vastaajaa kertoi malariariskin vaikuttaneen heidän matkustuspäätökseensä, sillä malariariskistä on jo jonkin verran aikaa ja kriisin aiheita ei juuri enää ole.

Vastanneiden matkustuspäätökseen vaikutti eniten saadut tiedot ystävilta ja perheeltä sekä Ulkoministeriön matkustustiedote. Vähiten matkustuspäätökseen vaikutti media ja matkanjärjestäjien suositukset. Suuri osa vastaajista piti Kreikan saaristoa yhtä kiinnostavana kohteena kuin ennenkin, mutta samalla suuri osa valitsisi mieluummin kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy. Suuri osa vastanneista, ei olisi valmiita viemään tarvikkeita pakolaisille Suomesta, mutta silti matkanjärjestäjien viime kesänä tarjoamaan 10 kilon lisälaukuun pakolaisten hyväksi tarttuisi tämän mukaan joka viides vastaaja. Kuten Henderson (2007) mainitsi, terveyskriisit on helpompi välttää esimerkiksi hotelleissa ja lentokoneissa kuin niin sanotuilla yleisillä paikoilla. Vastaajista harva pelkäsi, että pakolaiset voisivat levittää tauteja, mikä saattaa olla johdannainen siihen, että Kreikassa on kohtalaisen hyvä hygieniä ja laadukkaat hotellit. Myöskään ryöstetyksi tulemistakin kohtalaisen harvat pelkäsivät, mutta silti turvallisuus oli monelle tärkeää. Pääasiassa vastaajat pitivät kohdetta sopivana niin yksinmatkustaville, iäkkäämmille kuin lapsiperheillekin, mutta kaikista sopivin kohde oli vastaajien mukaan yksinmatkustaville. Lisäksi suurin osa vastaajista oli samaa mieltä siitä, että kohteen kiinnostavuus ei kärsi hukkuneiden uhrien takia, vaan se todennäköisesti herättää vain sympatiaa.

Opinnäytetyön kirjoittaminen on ollut paljon antava projekti, jossa olen saanut tutkia itseäni kiinnostavaa aihetta. Jotta tutkimuksesta olisi saatu luotettavampi, olisi kyselyyn pitänyt kuitenkin saada enemmän ihmisiä eri ikäluokista. Haastavaa projektissa oli teorian ja kyselylomakkeen yhteen sopivuus, sillä itse aiheesta pakolaiskriisi, ei löydy tarvittavasti lähdemateriaalia, jotta olisi saatu kattava teoriapohja. Näin ollen teoria piti kirjoittaa matkailun erilaisista kriiseistä ja siksi kyselylomake oli hieman haastava tehdä, kun oli vaikea saada kysymyksiä, jotka liittyivät myös teoriapohjaan. Koen kuitenkin, että kyselylomake oli suhteellisen onnistunut, sillä siitä sai avoimien kysymyksien takia vastanneiden omia mielipiteitä, mutta samalla sai myös suoria ”ei” tai ”kyllä” vastauksia joihinkin kysymyksiin. Mielestäni olisi lisäksi mielenkiintoista nähdä miten vastaajat vastasivat esimerkiksi toiseksi viimeisen kysymyksen väittämiin, ja se oli mielestäni kaikista antoisin analysoitava.

Haastavana olen pitänyt myös työn aikatauluttamista kokoaikatyön ohella, joten olisi ollut helpompi tehdä työtä enemmän jo viime vuoden puolella. Alussa kävi myös mielessä, miten osaan tehdä kaiken vaadittavan, mutta ohjaajan avustuksella ja yksi asia kerrallaan – mentaliteetilla projekti on sujunut kuitenkin ilman suurempia haasteita osaamisen kannalta. Kokonaisuudessaan projekti oli todella antava ja opettava, vaikka välillä aiheuttikin

hieman ahdistusta – vaikkakin ahdistus aiheutui yleensä tekemättömyydestä, ei työn tekemisestä. Olen todella tyytyväinen siihen, että sain tehdä opinnäytetyön juuri tästä aiheesta, sillä aihe on itsessään minulle tärkeä ja tuntuu, että tästä opinnäytetyöstä voi oikeasti olla jotain hyötyä ja ihmiset voivat saada siitä tietoa, sillä aihetta ei olla varmasti tutkittu aiemmin paljoa.

Lähteet

- DeVries, J. 2005. Tsunami's effects on tourism. Luettavissa: <http://academic.evergreen.edu/g/grossmaz/DEVRIEJJ/>. Luettu: 18.1.2016.
- Euroopan Unioni 2016. Kreikka. Luettavissa: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/greece/index_fi.htm. Luettu: 9.2.2016.
- Frontex 2016. Migratory routes map. Luettavissa: <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>. Luettu: 14.5.2016.
- Glaesser, D. 2006. Crisis management in the tourism industry. Butterworth-Heinemann.
- Globalis 2016. Kreikka. Luettavissa: <http://www.globalis.fi/Maat/Kreikka>. Luettu: 9.2.2016.
- Haddad, C., Nasr, A., Ghida, E. & Ibrahim, H. 2015. How to re-emerge as a tourism destination after a period of political instability. Luettavissa: http://www3.weforum.org/docs/TT15/WEF_TTCR_Chapter1.3_2015.pdf. Luettu: 18.1.2016.
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Edita Publishing Oy. Porvoo.
- Helsingin Sanomat 2014. Malesialainen matkustajakone ammuttu alas Ukrainassa. Luettavissa: <http://www.hs.fi/ulkomaat/a1405567417218>. Luettu: 15.2.2016.
- Helsingin Sanomat 2015. Osa matkatoimistoista sallii Kreikkaan matkustaville myös avustuskassin pakolaisille. Luettavissa: <http://www.hs.fi/ulkomaat/a1305971594084>. Luettu 7.12.2015
- Henderson, J. C. 2007. Tourism crises: causes, consequences & management. Butterworth-Heinemann.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. osin uudistettu painos. Tammi. Helsinki.
- Iltasanomat 2007. Kreikan metsäpalot eivät ole haitanneet suomalaisia. Luettavissa: <http://www.iltasanomat.fi/ulkomaat/art-1288336885508.html>. Luettu: 8.2.2016.

Iltasanomat 2012. Mielenosoitukset levisivät Kreikan lomasaarille. Luettavissa: <http://www.iltasanomat.fi/ulkomaat/art-1288448673876.html>. Luettu: 8.2.2016.

Iltasanomat 2015. YK:n ihmisoikeusjohtaja: Boko Haram käyttää lapsia ”ihmispommeina”. Luettavissa: <http://www.iltasanomat.fi/ulkomaat/art-2000000902945.html>. Luettu: 19.5.2016.

Julien, M. 2015. Biz News. Ebola – African tourism travels the road back from the virus stigma. Luettavissa: <http://www.biznews.com/travel/2015/03/07/ebola-african-tourism-travels-road-away-virus-stigma/>. Luettu: 5.1.2016.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto 2016. Yleiset valmismatkaehdot. Luettavissa: <http://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Ostaminen-myyminen-ja-sopimukset/sopimukset/vakiosopimusehdot/yleiset-valmismatkaehdot/>. Luettu: 17.3.2016.

Krohn, J. & Ibrahim, M. 2010. New York Times. Islamists claim attack in Uganda. Luettavissa: http://www.nytimes.com/2010/07/13/world/africa/13uganda.html?_r=0. Luettu: 19.5.2016.

Leadbeater, C. 2016. The Telegraph. Which Greek islands are affected by the refugee crisis? Luettavissa: <http://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/europe/greece/articles/greek-islands-affected-by-refugee-crisis/>. Luettu: 14.5.2016.

Lichfield, J. 2015. Independent. A month from terror attacks, tourist Paris has little Christmas cheer. Luettavissa: <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/a-month-on-from-terror-attacks-tourist-paris-has-little-christmas-cheer-a6771741.html>. Luettu: 18.1.2016.

Lynch, M. 2004. Weathering the Storm. A crisis management guide for tourism businesses. Matador.

MTV 2011. Nigerian kirkkoiskuissa jo 150 kuolonuhria. Luettavissa: <http://www.mtv.fi/uutiset/ulkomaat/artikkeli/nigerian-kirkkoiskuissa-jo-150-kuolonuhria/2218946>. Luettu: 19.5.2016.

Nurmi, L. 2006. Kriisi, pelko, pakokauhu. Edita. Helsinki.

Oxford Dictionaries 2015. Luettavissa:

<http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/terrorism>. Luettu 7.12.2015.

Pohjola 2016. Matkustatko riskialueelle? Luettavissa:

<https://www.pohjola.fi/pohjola/henkiloasiakkaat/vakuutukset/matka/matkustatko-sotariskialueelle?cid=330802370>. Luettu: 17.3.2016.

Rantapallo 2015. Kreikka – Välimeren aurinkoparatiisi. Luettavissa:

<http://www.rantapallo.fi/kreikka/>. Luettu: 9.2.2016.

Smal 2016a. Suomen matkatoimistoalan liitto ry. Luettavissa: <http://www.smal.fi/fi/SMAL>. Luettu: 14.5.2016.

Smal 2016b. Top ten matkakohdealueet Suomesta vuosina 2014 ja 2015. Luettavissa:

<http://smal.fi/loader.aspx?id=76591ee7-a9a5-470b-be49-7f031103cee4>. Luettu: 14.5.2016.

Taylor, P. 2016. State of terror. Luettavissa:

<http://shorthand.pilots.bbcconnectedstudio.co.uk/state-of-terror/#terror-inc-7527>. Luettu: 19.5.2016.

Tilastokeskus 2013. Suomalaisten matkailu ulkomaille kasvoi vuonna 2012. Luettavissa:

http://www.stat.fi/til/smat/2012/smat_2012_2013-04-18_tie_001_fi.html. Luettu: 9.2.2016.

Tilastokeskus 2014. Suomalaisten matkailu 2013. Luettavissa:

https://tilastokeskus.fi/til/smat/2013/smat_2013_2014-04-10_fi.pdf. Luettu: 9.2.2016.

Ulkoasiainministeriö 2016. Kreikka: matkustustiedote. Luettavissa:

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=341237&nodeid=15735&contentlan=1&culture=fi-FI>. Luettu: 8.2.2016.

US National Library of Medicine 2014. Assessing the impact of travel restrictions on international spread of the 2014 West African Ebola epidemic. Luettavissa:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4415609/>. Luettu: 5.1.2016.

Visser, G. & Ferreira, S. 2013. Tourism and Crisis. Edited by Gustav Visser and Sanette Ferreira. Routledge.

Yle 2012. Malaria kasvussa Kreikassa. Luettavissa:

http://yle.fi/uutiset/malaria_kasvussa_kreikassa/6261301. Luettu: 8.2.2016.

Yle 2013. Rodoksen tulvan jäljiltä löytyi kolmas ruumis – yksi ihminen on kateissa. Luettavissa: http://yle.fi/uutiset/rodoksen_tulvan_jaljilta_loytyi_kolmas_ruumis_-_yksi_ihminen_on_kateissa/6950779.

Luettu: 8.2.2016.

Yle 2015a. Miksi vasta nyt, kysyvät venäläiset terrorismi-uutisesta. Luettavissa:

[http://yle.fi/uutiset/miksi_vasta_nyt_kysyvät_venalaiset_terrorismi-](http://yle.fi/uutiset/miksi_vasta_nyt_kysyvät_venalaiset_terrorismi-uutisesta__fsb_vahvisti_siinain_lentoturman_terroriteoksi/8462669)

[uutisesta__fsb_vahvisti_siinain_lentoturman_terroriteoksi/8462669](http://yle.fi/uutiset/miksi_vasta_nyt_kysyvät_venalaiset_terrorismi-uutisesta__fsb_vahvisti_siinain_lentoturman_terroriteoksi/8462669). Luettu: 15.2.2016.

Yle 2015b. Mielenosoitukset Kreikan parlamentilla muuttuivat väkivaltaisiksi. Luettavissa:

[http://yle.fi/uutiset/mielenosoitukset_kreikan_parlamentilla_muuttuivat_vakivaltaisiksi/8159](http://yle.fi/uutiset/mielenosoitukset_kreikan_parlamentilla_muuttuivat_vakivaltaisiksi/8159367)

[367](http://yle.fi/uutiset/mielenosoitukset_kreikan_parlamentilla_muuttuivat_vakivaltaisiksi/8159367). Luettu: 8.2.2016.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Tämän kyselyn on toteuttanut matkailualan opiskelija Haaga-Helia ammattikorkeakoulusta osana opinnäytetyötä. Kyselyn tarkoituksena on selvittää miten Kreikan pakolaiskriisi vaikuttaa suomalaisten innostukseen matkustaa Kreikan saaristoon. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Kyselyyn vastaaminen kestää alle viisi minuuttia ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Vastauksianne arvostetaan suuresti, kiitos jo etukäteen!

1. Sukupuoli: *

- ☐ Nainen ☐ Mies

2. Ikä: *

- ☐ 20 tai alle
☐ 21-35
☐ 36-50
☐ 51-64
☐ 65 tai yli

3. Asuinpaikka:

4. Kuinka monta kertaa vuodessa matkustat ulkomaille? *

- ☐ En yhtään
☐ 1-2
☐ 3-5
☐ 6 tai enemmän

5. Mitä sinulle tulee mieleen Kreikan saaristosta lomakohteena?



6. Oletko aiemmin matkustanut Kreikan saaristoon? (Mikäli vastasit "ei", siirry suoraan kysymykseen 9.) *

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

7. Mikäli vastasit kysymykseen 6 "kyllä", kuinka monta kertaa olet matkustanut Kreikan saaristoon?

- ☐ 1-2
- ☐ 3-4
- ☐ 5 tai useammin

8. Mikäli vastasit kysymykseen 6 "kyllä", piditkö kohteesta?

- ☐ En pitänyt lainkaan
- ☐ Pidin hieman
- ☐ Pidin melko paljon
- ☐ Pidin todella paljon

9. Mistä ja kuinka paljon olet seurannut Kreikan pakolaiskriisin tapahtumia?

	En lainkaan	Vähän	Jonkin ver- ran	Paljon
Sanomalehdet, iltapäivälehdet *	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
TV-uutiset *	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Sosiaalinen media (Facebook, Twitter jne.) *	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Tuttavilta ja ystäviltä *	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Jostain muualta, mistä? ☐ ☐ ☐ ☐

10. Olisitko valmis matkustamaan Kreikan saaristoon kesällä 2016? *

☐ Kyllä ☐ Ei

11. Onko joku näistä Kreikan kriiseistä vaikuttanut matkustuspäätökseesi aiemmin?

☐ Mielenosoitukset ja lakot

☐ Malariariski

☐ Talouskriisi

☐ Metsäpalot ja tulvat

☐ Joku muu, mikä?

12. Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttavat matkustuspäätökseesi?

Ei ollenkaan Jonkin verran Paljon

Media * ☐ ☐ ☐

Perhe ja ystävät * ☐ ☐ ☐

Matkanjärjestäjien suositukset * ☐ ☐ ☐

Ulkoministeriön matkustustiedote * ☐ ☐ ☐

Joku muu, mikä? ☐ ☐ ☐

13. Mitä ajattelet Kreikan saaristosta matkakohteena vuonna 2016? *

	En osaa sanoa	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Yhtä kiinnostava kuin ennenkin	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Jos matkustaisin sinne, valitsisin kohteen, jossa pakolaiskriisi ei näy	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ostaisin matkan matkatoimistosta, koska se on turvallinen vaihtoehto	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Jos lähtisin, voisin tarvikkeita pakolaisille Suomesta	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Paikan päällä ostaisin pakolaisille ruokaa ja juomaa	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Pelkäisin, että pakolaiset levittäisivät tauteja	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Pelkäisin, että pakolaiset voisivat ryöstää minut	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Kohteena sopiva lapsiperheille	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Kohteena sopiva yksinmatkustajille	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Kohteena sopiva iäkkäimmille	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Kohde ei kiinnosta Välimeren hukkuneiden uhrien vuoksi	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

14. Jos harkitsisit pakettimatkaa Kreikan saaristoon, mitä tukea/tietoa toivoisit matkatoimistolta pakolaiskriisiin liittyen?

Liite 2. Mitä sinulle tulee mieleen Kreikan saaristosta lomakohteena? – avoimet vastaukset

- tuulista, jugurttia, sinistä, valkoista
- Mielenkiintoinen kohde, jonne ehdottomasti haluan matkustaa.
- Valkoisia taloja.
- Kaunis ja monipuolinen kohde. Kreikan luonto/arkkitehtuuri ja lämmin sää houkuttelevat. Myös paikallinen ruokakulttuuri kiinnostaa. Offseasonilla mahdollisuus matkustaa hyvinkin halvalla, on iso bonus.
- Aurinko, hiekkarannat, hyvä ruoka, valmismatkat
- Kiviset rannat
- sininen meri, valkoisia taloja, jotain minilaivoja ja kuumaa
- Lämpö, sininen vesi, paljon turisteja, viini, lapsiperheet, upeat maisemat
- Hyvä ruoka, lämpö, ystävälliset ihmiset ja nähtävyydet.
- Turkoosia vettä, hyvää ruokaa, rentoutumista, vaelluksia
- Sininen meri, valkoiset rakennukset, eurokriisi
- Kaunis paikka!
- Kristallinkirkas vesi
- Aurinko
- Sininen meri, hyvä ruoka, kauniit maisemat, edullinen rantaloma
- Kulkukoirat ja -kissat, eläinten huono kohtelu. Hyvä ruoka. Pakolaiset.
- Lämpö, ruoka, saaret
- Kaunista. Monta mielenkiintosta kohdetta.
- Ranta, valkoiset talot, aurinko, kreikkalainen ruoka, vaikea kieli, turistikohteet
- Turistiryssä, sairaasti pohjoismaalaisia = ei sinänsä houkutteleva lomakohteet. Epäaito.
- Valkeat talot, meri ja ruoka
- en kreikalla ole käynyt ,lähellä kuitenkin
- Perinteikkyyt, ryhmämatkat, aurinko, meri
- Paljon pieniä idyllisiä saaria, upeita hiekkarantoja, edullinen hintataso
- Lämpö, rannat, meri, loma ja rentoutuminen eli positiivisia ajatuksia
- Kirkas vesi ja huono taloustilanne
- Oliivit, aurinko, hiekkarannat.
- Ihana rantaloma
- Lämmin kauniit maisemat ja hyvä ruoka
- Lämpö, rannat. Turistikohde, paljon vanhempia ihmisiä. Kalliit hinnat, paha taloudellinen tilanne.
- Sininen meri
- Aurinko, rannat, kirkas vesi, valko-siniset talot
- Kaunis paikka. Onneksi ehdimme käydä jo parilla saarella ennen kuin päästivät pakolaiset sinne. Enää emme edes harkitse. Media pimentää tietoa myös, joten ei voi olla varma voiko siellä lomailla vai ei.
- Aurinko, ranta, saaret, meri, kala, kirkko, vuoret, ruokailumummo
- Lapsuuden ensimmäiset ulkomaanmatkat, kavereiden reilauskokemukset.
- Pakettimatkat, lapsiperheet, hotelli&ravintolapaljous, rannat, meri, aurinko
- Rentous, ruoka, meren tuoksu, analogisuus.
- Upeat maisemat ja ystävällinen palvelu
- Aurinko. Käymme keväisin ja syksyisin Kreikan saarilla. Rodos ykkössuosikki, sitten Kreetta. Myös Zakynthos, Lesbos ja Kos ovat olleet kohteitamme.
- Kaunis ja paljon kallioita
- Aurinko, hyvä ruoka, kulttuuri
- Hienot maisemat. Suomalaisten suosikkipaikkoja.
- Sininen meri ja tunnelmalliset pikkukaupungit, pienet mereneläviä tarjoavat ravintolat, kulkukissat
- Aurinko, lainat
- Turkoosi vesi, hiekkarannat, koralli, hyvä ruoka

- Lämmintä
- Lämpö, rannat, historia, Kreikan mytologia
- Ihanat ihmiset. Lämmin ilmasto.
- Rauha, ruoka, turistit
- Kauniit rannat, upea arkkitehtuuri, kreikkalainen ruoka
- Muinaiset sivilisaatiot, rauniot, hienot maisemat
- Kauniit jylhät maisemat, lämpö ja ystävälliset asiakaspalvelijat.
- Rannat, lämpö, hyvä ruoka
- Kaunis mutta tällä hetkellä traaginen.
- Aurinkoinen, aika halpa kohde, paljon turisteja. Merta ja hiekkaa, myös aktiviteettimahdollisuuksia mutta ehkä silti enimmäkseen rantakohde.
- Kauniit hiekkarannat.
- Kauniit maisemat ja hyvä ruoka.
- Lämmin, kaunis
- Abba elokuva, ihanat rannat, musiikki ja hyvä ruoka
- Lämpö, turkoosit vedet
- Turkoosi meri, hyvä ruoka, upeat maisemat
- sellainen paikka johon haluaisin matkustaa, kesällä, valkoisia taloja ja sinisiä ovia, nättejä rantoja, uusi kulttuuri johon haluaisin tutustua, ruokakulttuuri joka sopisi mun kasvis-kala-ruokavalioon (paljon kalaa ja feta juustoa 8)
- Söpöt pienet kylät ja kivat rannat. Sopiva kohde esim. perheille
- Upea, rauhallinen lomakohde. Rentoutuminen.
- Hyvä ruoka, kauniit maisemat ja komeat miehet. Turvallinen.
- Lämmin. Edullinen. Kirkas vesi. Historillisia raunioita.
- Kirkas turkoosi meri, hyvä ruoka, leppoisa tunnelma
- pakolaiset, huijaukset
- rauhallisuus, valkoiset talot, ruskea maasto.
- Lämpö, ystävälliset ihmiset, herkullinen ruoka, meri, valkoiset kivitalot
- Turistiryssä
- Monipuoliset veneily mahdollisuudet
- Monipuolinen, turistien valtaama, aurinkoinen, historiallinen.
- Yksi parhaita kohteita, minne matkustaa. Turvallinen ja kaunis.
- aurinko
- Rauhallinen, merellisen, sininen vesi, valkoiset talot, on ensimmäiset asita mitä tulee mieleen. Mutta kun tulee sana pakolaiskriisi liitteeksi tulee mieleen kuvia siitä kuinka toiset auttavat toisia ihmisiä, jotka ovat saapumassa kumiveneillä maahan. Positiivinen mielikuva muuttuu negatiiviseen suuntaan.
- aurinko, rannat, niukka kasvisto, kuumuus, siniseksi maalatut ovet, valkoiset talot, jääkahvi, merenelävät, appelsiinit, oliivit, katukissat, edullinen hintataso, turistien kohtuuttoman suuri määrä ja suhteellisen huonot käytöstavat. Lomailevat eurooppalaiset lapsiperheet ja nuorisoporukat.
- Loistava
- Paljon pakettimatkailejoita, liian turisticisia paikkoja, ei kovin paljon aitoa Kreikkaa. Epäilemättä silti hyvää ruokaa ja kauniita maisemia.
- Hyvä ruoka ja mahtavat maisemat
- Hienoja maisemia
- Kokematon
- Aurinko ja ystävälliset ihmiset
- Kaunis, puhdas ja lämmin
- Todella hieno!
- Kaunis
- Kauneus, aurinko, luonto
- Kuuma, kulunut, vaatimaton taso, vanhan ajan turistikohde.
- Upeat maisemat ja hyvä safka
- Roodoksella iloiset ihmiset, hyvä ruoka, suht. puhtaat rannat ja muutenki se on hyvä paikka lomailla.
- Pakettiloma
- Kreetta
- Aurinko, suolainen vesi
- Kauniit maisemat, kirkas sininen vesi, valkoiset kreikkalaiset talot
- Rodos, aurinkoa ja kirkasta vettä.
- Eriväriset talot, erilainen ruoka, kriisi
- Välimeri, rannat, kreikkalainen ruoka, halvat hinnat, ystävälliset ihmiset, "greek hospitality"

- Meri
- Rantalomat, aurinkoista, purjehdusmahdollisuudet, historia ja kulttuuri, kreikkalainen ruoka
- Turistirysä
- Turkoosin sininen meri, rannat, valkoseinäiset talot. Jos ei halua pelkkää turistirysämeininkiä, pitää etsiä vähän paikat normikohteiden ulkopuolelta.
- Valkoiset talot, lämpö, Kreeta
- valkoiset talot, sininen meri, romanttinen
- Rannat, aurinko, kylmä olut, rentoutuminen, kreikan saaristo ei ole sama kuin esim ateenaa. Kriisi ei näy samallalailla ulospäin.
- Lämmin ilmasto, hyvä ruoka ja kreikkalainen kulttuuri.
- Aurinkoa ja täkäläisittäin halpa hintataso
- Rannat, pakettimatkat
- Aurinko, veneet, turistit
- Outzo

Liite 3. Jos harkitsisit pakettimatkaa Kreikan saaristoon, mitä tukea/tietoa voisit matkatoimistolta pakolaiskriisiin liittyen? – avoimet vastaukset

- vaan tietoa
- Ehkä tietoa, että kuinka siellä voi olla avuksi
- Kaiken.
- Tahtoisin saada kattavasti tietoa mahdollisista turvallisuutta heikentävistä asioista. Alue on minulle maantieteellisesti varsin vieras, joten tahtoisin että minulle kohdennettaisiin saari jossa pakolaiskriisi ei näy.
Tällä hetkellä kokisin kreikan saaristoon matkustamisen epäeettisenä. Minulla ei ole oikeutta lähteä sinne leikottelemaan auringossa, kun rantautuvilla ihmisillä on oikea huoli henkensä puolesta. Turismi on paikallisille tärkeä elinkeino, mutta tämän hetkisen tilanteen vuoksi en pystyisi lomamatkaani ajattelemaan vilpittömästi hyvänä asiana.
- Ainoastaan matkanjärjestäjän yhteystiedot siltä varalta, että jotain tapahtuu minulle/matkakumppanilleni. Lisäksi tieto siitä, mihin voi olla yhteydessä, jos näkee pakolaisia hädässä (esim yleinen hätänumero)
- Haluaisin tietoa mm. mahdollisuuksista auttaa pakolaisia, ohjeita siihen, miten tilanteeseen tulisi reagoida paikan päällä (eli kuinka toimia kohdatessa kriisin).

Mahdolliset turvaohjeistukset, jos sellaisia on, olisi kiva saada tietoon etukäteen, jotta matkaan voi valmistautua ajoissa.

Paikan päällä tilanteeseen mukautuva ohjaus, esimerkiksi mitä alueita (jos mitään) tulisi välttää.

- en kyllä harkitsisi pakettimatkoja mutta varmaanin yleistä tietoa, siitä miten se vaikuttaa jokapäiväiseen elämään/matkustamiseen
- En osaa sanoa.
- Kattavaa ja ajankohtaista tietoa
- -
- Yleistä informaatiota tilanteesta.
- Tietoa mahdollisesta pakolaiskriisistä. Missä ja miten se voi kohteessa näkyä. Esimerkki tilanteita olisi kiva kuulla. Ja siitä mikä olisi paras tapa auttaa.
- Neuvoja ja vinkkejä.
- sitä pitää sit miettiä jos sinne suunnistaa ,varmaan kaikesta pitää ottaa selvyyttä,turvallisuus,ruoka,siisteys
- En odottaisi mitään erillistä tiedotetta.
- En tarvitsisi mitään erityistä tietoa.
- Tietoa miten siellä pitää toimia ja näkykö pakolaiskriisi turistien elämässä miten. Myös tiedotus mahdollisista vaaratilanteista tai muista vastaavista olisi paikallaan.
- tietoa yleisestä turvallisuustilanteesta. Kertoa, jos on tiettyjä alueita mihin suomalaisena ei kannata mennä.
- Ööö couchsurfing ni voi paikallisilta kysellä.
- Jotain perusinfoa matkaa varten
- Aiheuttaako se vaaraa turusteille
- En harkitse edes. Matkatoimistotkin vähättelevät ongelmaa tulojen menetyksen vuoksi.
- Miten voin auttaa??
Mitkä aktiviteetit/valinnat kohteessa auttavat eniten paikallisia ja/tai pakolaisia?
Kuinka omalla käytökselläni voin edesauttaa tilanteen paranemista?
Onko mahdollista lähteä vain tekemään vapaaehtoistyötä?
Kreikkalaisten omat asenteet pakolaisia kohtaan tietenkin kiinnostaa myös...
- Olisi hyvä tiedottaa, että Kreikka tarvitsee yhä yhtä sen tärkeimmistä elinkeinoista, matkailua. Monet yrittäjät ja kaupungit kärsivät, kun turistivirta on lakannut. Olisi mielenkiintoista nähdä, kuinka tapahtumat ovat vaikuttaneet tavallisten ihmisten elämään.
- Kerrotaan miten voi varautua tai miten kriisi näkyy. Myös auttamismahdollisuudet. Mutta tärkeää, että turistiresortit/hotellit on kriisittömiä alueita, ettei loma mene muiden hätää kärsiessä
- En pidä pakettimatkoista. Ostan matkani mieluummin itse. Siksi luultavasti etsisin keskusteluja aiheesta googlaamalla ja kyselemällä asiaan enempi perehtyneiltä tutuilta. Minua kiinnostaa ainakin pakolaisten realiteetit eli etenkin mitä vailla he ovat. Harkitsisin jollain tasolla auttamista.
- Ei ole tullut mieleen.
- Onko pakolaisia ko. Kohteessa
- Perusasiat, onko heistä sen suurempaa uhkaa siellä kuin täälläkään, ym.

- En käytä matkatoimistoja.
- Kohdealueen taloudellinen tilanne, ravintolat konkassa vai ei.
- Jotain tietoa kohteen tilanteesta, mutta ei ole niin tärkeää
- Tietoa turvallisuuskysymyksistä ja riskeistä
- Miten auttamaan ilman että loma menee "pilalle"
- Millainen turvallisuus tilanne maassa on tällä hetkellä. Onko turvallista liikkua yksin.
- Tietoa Yleisesti tilanteesta
- Ajankohtainen tiedote alueen tilanteesta
- Korkeintaan mainintaa, että he ovat samanlaisia ihmisiä kuin kaikki muutkin, eli rohkeasti vain paikalle matkustamaan
- Miten toimia pakolaisten kanssa ja millä tavoin voisi auttaa.
- rehellisiä tietoja ja hyvää paikallisosuamista
- Toivoisin saavani mahdollisimman realistisen tiedotteen matkatoimistosta pakolaiskriisin vaikutuksista kohteeseen.
- Miten toimia jos törmää esim maahan yrittävään pakolaisveneeseen?
Miten kriisi on vaikuttanut saataviin palveluihin?
- Miten kreikkain kriisi näkyy matka kohteessa, ja tuleeko minun jotenkin varautua tähän kriisiin ennen lähtöä.
- Haluaisin huomauttaa, että jos lähtisin tällä hetkellä Kreikkaan, etenkin maan saaristoon, lähtisin sinne nimenomaan siitä syystä, että sinne rantautuu paljon palkolaisia, jotka ovat avuntarpeessa. Keskeittäisin matkani näiden ihmisten auttamiseen parhaalla mahdollisella tavalla. Jos viettäisin ns. "lomaa" jossain päin Kreikkaa pyrkisin ostamaan matkat ja majoitukset sekä hoitamaan päivittäisen asioinnin ja ostokset paikallisten yritysten kanssa, sillä mielestäni on tärkeää tukea Kreikkaa tämän hetkessä taloustilanteessa, eikä antaa turismin tuottamien voittojen valua ulkomaisten matkanjärjestäjien maan ulkopuolisille tileille. Kreikkalaiset sekä kreikkaan saapuvat maahanmuuttajat tarvitsevat kaiken tuen ja avun, jonka voimme heille edes välillisesti antaa. Olemme sen velkaa. Tuskin harkitsin ikinä pakettimatkaa Kreikkaan ellei sen järjestäjä olisi paikallinen ja ellei se olisi nimenomaan yllä mainitsemiani kohtia kunnioittaen järjestetty. Toivoisin rehellistä tiedotusta tämän hetkisestä tilanteesta ja vinkkejä siitä kuinka voisin auttaa mahdollisimman järkevällä ja käytännönläheisellä tavalla.
- En tee koskaan pakettimatkoja.
- En koskaan matkusta pakettimatalla, mitta matkatoimistojen olisi oltava avoimia tilanteesta. Tietenkin matkustamattomuus on niille ongelma, mutta asiakkaat on helpompi pitää rehellisyydellä. Samat rahat saa samojen asiakkaiden muualle kohdistuvista matkoista.
- Toivoisin tietoa siitä, kuinka näkyvästi kriisi siellä näkyy ja miten se vaikuttaisi lomaan. (levottomuudet, aukioloajat, alueet jossa pakolaisia paljon) miten toimia pakolaisten kanssa, miten voi auttaa heitä yms
- Kohteen ajantasainen tieto turvallisuusmielessä. En kuitenkaan koe pakolaiskriisin vaikuttavan turistikokemuksen houkuttelevuuteen ainakaan omalla kohdalla. Siinähan olisi matkatoimistoilla markkinarako kun alkaisivat myydä lomapakettien päälle mahdollisuutta auttaa esim. ostamalla ruoka- tai vaatepaketteja pakolaisille.
- Missä mennään tällä hetkellä? Onko mahdollista auttaa?
- eipä juuri mitään
- En mitään
- Kattavaa tietopakettia meneillään olevasta tilanteesta.
- Esimerkiksi sitä, että missä niitä pakolaisia on ja missä ei. Jos mahdollisesti joku pakolaisten tuoma tauti siellä jylläisi, niin ehdottomasti myös sen haluaisin kuulla, koska se vaikuttaisi todella paljon matkustushalukkuuteeni.
- Turvallisuus tilanne
- Tietoa miten kriisi näkyy matkakohteessa konkreettisesti.
- Tietoa tämän hetkisestä tilanteesta ja miten se näkyy katukuvassa..että osaa varautua tilanteisiin..rehellisyyttä siis matkatoimistolta!
- Matkanjärjestäjiltä isompaa roolia vaikuttajana, esim. mediaisuusnoissa ja väärin tietojen oikaisuissa, jotteivat iltapäivälehdet pääsisi revittelemään ja levittelemään epätosia juttuja, jotka perustuvat yhden säikähtäneen turistin kokemukseen ja leimaavat koko kohteen. Matkanjärjestäjillä on tietämystä, taustatuntemusta ja asiantuntijoita kohteissa. He osaavat kertoa mikä tilanne paikan päällä on, miksei tätä käytetä paremmin hyväksi? Olisi matkanjärjestäjienkin etu hyödyntää osaamista ja jakaa tietoa näkyvämmiin, jolloin voisi välttää/lieventää matkustajien katoa ja sitä kautta taloudellisia tappioita.
- En osaa sanoa, tällä hetkellä muut maat kiinnostavat enemmän mutta jos sattuisi vaikka halvan ja hyvän äkkilähdön löytää Kreikkaan niin mikä ettei. Mutta en osaa sanoa mitä "tukea" toivoisin, varmaan ihan yleisesti minkälainen tilanne alueella on ja miten siihen kannattaa suhtautua paikan päällä
- 1. Miten toimia, jos haluaa auttaa
2. Miten toimia, jos haluaa välttää pakolaisia
Ja näihin liittyen:
Tietoa alueista, joista pakolaisia on, että voi hakeutua sinne/välttää niitä

*Jos haluaa auttaa

*Jos ei halua olla tekemisissä pakolaisten kanssa

3. Onko tarpeen tietää jotain erityistä

4. Mikä on tämän hetkinen tilanne, kun tilanne saattaa muuttua nopeastikin

6. Mikä on pakettimatkan myyneen yrityksen oma asenne pakolaiskriisiin

- tietoa yleisistä tavoista
- Ehkä rikostilastot, sillä ryöstetyksi joutuminen olisi ehkä se suurin pelko jos sinne lähtisi reissuun. Alueelliset erot rikosten suhteen voivat olla suuriakin, joten se olisi vaikuttava tekijä kohteen valinnassa.
- En oikeastaan mitään.
- Selkosuomella ilmoitettuna millaisia riskejä matkailijalle pakolaiskriisistä todellisuudessa koituu.
- Uskon saavani parempaa ja uskottavampaa tietoa muista lähteistä, eli en minkäänlaista.
- Tietoa kohteen pakolaistilanteesta.
- Ei olisi tullut mieleeni kysyä tästä matkatoimistosta